o
ıve.
SPAUDINA
NSTITUCIJAS,
S IR ATLIEKA
RISZKUS DAR-
NKISZKOJE IR
OSE IR TT.
ta su nau-
mais.
reitai ir gražiai.
INIGUS IN VI-
S, YPATINGAI
JĄ. VISKĄ AT-
JSIAI IR PI-
I.
adresas szitoks:
Chicago, Ill.

Temikit!
Per 15 m. užlaikau agenturą ant BRIDGEPORTO ir stengėsiu kiekvieną užganėdinti kuogeriausei ir sanžiniszkai, bet žinote priežodį: dar tas neužgimė, kurs visiems įtiktu! Teip-pat ir su manimi yra; nekurie nėra užganėdinti nesupranta savo gero, bėga pas žodžeis moka primasinti ir apgauti.
MANE GALITE GAUTI
krajų kuopigiausei. New Yorke iti į hotelį ir moketi už nakvinę po ant laivo.
s, namus, mebelius
se. Siunczia pinigus į visas dalis u pinigus ant gero procento, todėl vagies, bet ateina su jais pas mane, ro procento. SU GUODONE
IOTROWSKI,
Place, — Chicago, Ill.

MINSKA,
CHICAGO, ILL.
btuwe tapo
vanota
MEDALIAIS
iszkos Paro-
stingą, tei-
tistiszką isz-

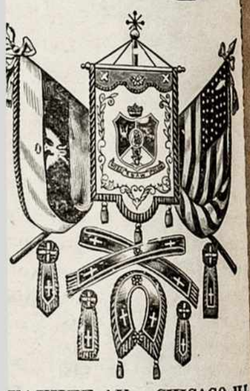

WAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

AICZUNAS,
AS DAKTARAS.)
Chicago, Illin
nuo 8 iki 10 ryto
nuo 12 iki 1 po piet
nuo 7 iki 9 vakare.
savo namus. Gydau pasekmingai ir dėl
aczias limpanczias gėdingas ir prastoto
aiszką su apraszymu savo ligos duodu

as rukau-
nt premi-
m sekan-
a su nike-
ertą $15;
lenciugėlį
arduodam
30c Porą
Peilis ir
ėlis galast
S GALIT
siųsim vi
65 ir kasz
rite mote-
me ant to bet norim iszsikasztuoti $500
laiktus labai esu užganėdintas jais.
an iszsiuntėt gavau ir labai esu dėk
Chicago, Illinois.

KATALIKAS.

Rev Žilinskas
Lithuanian Church.

Sanvaitinis Laikrasztis paszvenstas reikalams Lietuvių-Katalikų Amerikoje.

No 17 — CHICAGO ILL. 25 d. Balandzio (April) 1901 m. — Metas III.

Sanvaitinis kalendorius.

BALANDIS (APRIL) 1901 m.
25 K. Morkaus evangelisto.
26 P. Kleto ir Marcelino.
27 S. Teofiliaus vysk.
28 N. Vitalio kank., Valerijono.
29 P. Petro kank.
30 U. Katarinos isz Sennos.

GEGUŽIS (MAY) 1901 m.
1 S. Pilypo ir Jokubo ap.

Žinios isz pasaulės.

Pietinė Afrika.

Burai su anglais rodos vėla tariasi apie užbaigimą kovos. Pradėjo tarybas burų generolas Botha. Generolas De Wet nenori tarybų, bet jo rodos visai nepaiso. Visokios kalbos eina apie tą generolą. Vieni garsina, kad jis iszėjo isz proto, kiti vėla, kad yra teip įszirdęs ant tų, kurie kalba apie ugadas, kad gatavas visus juos iszszaudyt. Kur dabar jisai randasi nieks nežino, negirdėt jau nuo tulo laiko nė apie didesnius susirėmimus. Isz antros pusės laikraszcziai pranesza apie rengimąsi anglų į didelę kovą. Generolas Kitchener turi savo rankose czvertį milijono kariumenės, o tarp jų 60 tukstanczių raitelių. Ar iszeis kas isz dabartinių tarybų, sunku spręsti. Mat kaip vaidai Maskolijos su Anglija rytuose aptilo, teip burai pradėjo mislyti apie sutartį. Jeigu rytuose vėla kas panaszaus atsitiktų, burai vėla nenorėtų nė girdėti apie sutartį. Tuom tarpu besiderant vis sziek-tiek nustums kovą tolyn, atsilsės kariautojai ir gal daugiaus liuosnorių susirinks. Su tuom tik mieriu rodos generolas Botha ir kalbina anglus prie ugadų.

Chinai.

Japonija butinai užsispyrė iszvaryti Maskolius isz Mandžurijos. Japonijos ciecorius užkvietė Chinų ciecorių Kwang Su sugrįžti atgal į savo sostapilę užtikrindamas jį, kad jam negrės jokis pavojus ir kad reikale Japonija suteiks jam pagelbą. Drauge su užkvietimu buvo duota roda, kad ciecorius rinktų kuodaugiausiai kariumenės. Antru Japonijos žingsniu yra propozicija iszsiuntimo į Mandžuriją 20.000 kareivių neva dėl apmalszinimo tenykszczių maisztų. Tuomi, kaip jau žinia, yra užsiėmus Maskolija, bet Japonija tvirtina, kad tai yra persunkus darbas vienai vieszpatystei. Toji propozicija yra tiktai diplomatiszku szposu. Ar Mandžurijoj yra kas tokis, ką reikia apmalszinti, arba nėra. Jei yra, Mandžurijoj galima bus suvesti viską į tvarką ir papraszyt paskui Maskolijos apleisti tą provinciją. Antrame atsitikime galės pasirodyt, kad Mandžurijoj jokių maisztų nėra, ir tada vėl galima bus iszpraszyt maskolius persikraustyt už Amuro. Apart to dar vis-gi gerai turėt tvirtą kariumenę užimtoj busianczių prieszų szalį. Chinų ciecorius per laiszką padėkavojo Japonijos ciecoriui už rodą ir pagelbą atėmime Mandžurijos. Praszė jis ir ant toliaus remti jį. Abelnai imant Japonija pasirodo labai drąsi. Gvoltu nesiskverbia į karę, bet drąsiai stoja apgynime savo reikalų ir parodo, kad stoti su Maskolija į kovą nesibijo.

Isz visur.

— Korejos justicijos ministeris Yi-Kan liko apsudytas ant smert už sutartį nužudyti Korejos ciecorienę.

— Bulgarai netiktai nesitaiko su turkais, bet dar kas kart labjau niaujasi. Jau buvo net keli susirėmimai tarp bulgarų ir turkų kariumenės.

— Buvo mislijama, kad suėmus Aguinaldą maisztai ant Philipiniszkų salų tuojaus puls. Tuom tarpu maisztai eina po senovei. Ant salos Cebu 2000 amerikieczių negal suvaldyti 200 maisztininkų. Prie miesto Bay, buvo susirėmimas maisztininkų su amerikiszka kariumene; maisztininkai turėjo bėgti.

— Maskolijos valdžia nutarė padaryti atmainas universitetuos, kad užbėgti ant toliaus panasziems sumiszimams.

— Isz Buenos Ayres danesza, kad provincijoj Santa Fe policija atidengė suokalbį ant gyvasties kelių vieszpataujanczių, minėtinai ant Vokietijos ciecoriaus, Maskolijos caro, Italijos karaliaus ir jo paczios. Nužudyti nuspęsta teip-gi grovas Turie. Suokalbininkų lizdas esąs Paterson, N. J. Suvienytose Valstijose.

— Vokietijos ciecorius Wilhelmas nuolat laiko prakalbas, kurias nekurie net vokiecziai vadina kvailomis.

— Straikas dokų darbinikų Genujoj jau pasibaigė. Praloszė darbininkai, nes valdžia laikė kompanijos pusę.

— 15 balandžio szv. Tėvas nominavojo kardinolais 12 užsitarnavusių bažnycziai dvasiszkų vadovų. Tarp tų yra arcivyskupas Martinelli, dabartinis popiežiaus delegatas Washingtone ir Krokavos vyskupas Puzyna.

— Garlaivis Greenland atvežė į St.John 104 žuvininkus, kurių laivas Hope susimuszė įtakoje szv. Lauryno.

— Voketijoj, sako, 20 procentas darbinikų neturi darbo, teip silpnai eina tenykszczios dirbtuvės.

— Eina gandas, kad Portugalijos karaleinė nori įstoti į kliosztorių.

— Berlyne liko uždrausta laikyti publiszkus balius subatomis.

— Egipto valdžia suteikė Amerikiszkai firmai vietą dėl uždėjimo stacijos laivų tarp Khartumu ir Sudanu.

— Miestelij Sobodel (Vengrijoj) žydai nužudė baisiai kankindami vieną savo vienengtį už tai, kad anas priėmė katalikystę.

Žinios isz Amerikos.

Elmira, N. Y. Tulas Fisher nuszovė savo numylėtinę, kurią norėjo vesti už moterį, bet tėvai to nedaleido. Jiedu vakare iszėjo į parką, paraszė kortelę, kad atima sau gyvastis. Fisher vieną kulką paleidęs į savo mylimą, kita pats sau atėmė gyvastį.

Boston, Mass. Geležinkelį, prigulintį Chicago, Burlington & Quincy kompanijai nupirko kompanija Northern Pacific.

Milwaukee, Wiss. Locninkai penkių didžiausių Suvienytose Valstijose garinių katilų dirbtuvių sutvėrė trustą su 25 milijonais dolerių. Tarp tų dirbtuvių figuruoja Milwaukees firma E. P. Allis Co.

Cleveland, O. Prie stacijos geležinkelio Wheiling ir Lake Erie susidurė du trukiai. Vienas brekszmonas liko ant vietos užmusztas, o trys darbininkai sunkiai sužeisti.

McKeesport, Pa. 50 geležinkelio darbininkų sustraikavo. Reikalauja jie, kad ant piet duotų jiems 45 minutas, o ne 30. Yra jie sąnariais geležinkelių darbininkų junijos ir gal but, kad junija juos parems.

Cleveland, O. Garlaivių peczkuriai Clevelande, Conneant, Erie, Ashtabula, Fairport, Sandusky, Loram, Huron ir Toledo sustraikavo, reikalaudami padidinimo mokesties ant $5 ant mėnesio.

Shamokin, Pa. Czia nuo seniaus straikavo apie 1000 darbininkų Nathalie anglekasyklų. Darbininkai straiką iszloszė, nes kompanija pristojo ant jų reikalavimų.

Pottsville, Pa. Anglekasyklos Lorberry, prigulinczios kompanijai Losch, Moore & Co. sustojo dirbę ant neaprubežiuoto laiko.

Altona, Pa. Apie 10000 anglekasių, prigulinczių į juniją, žada straikuoti, jei kompanija nepakels jiems mokesties ir nepripažįs junijos.

Indianopolis, Ind. Straikas anglekasių valstijose Kansas, Arkansas ir Indian Territory dar vis tęsiasi.

Wilkes-Barre, Pa. Straikas geležinkelio darbininkų New Jersey Central dar pasididino; metė darbus visi masziniszkai ir kalviai.

— 14 balandžio anksti ryte keturios ypatos važiavo skersai geležinkelį Lehigh Valley, o tuom tarpu atėjo expresinis trukis isz Buffalo ir tris žmonės užmuszė ant vietos, o vieną mirtinai sužeidė.

Bradford, Pa. Czionykszcziai gyventojai baisiai įpyko ant sveikatos užveizdėtojų, užtai kad apsirgus tulam Meers'ui rauplėmis nenugabeno jį į tam tikrą ligonbutį, bet paliko namiej'. Nuo to užsikrėtė rauplėmis penkios kitos ypatos. Tada apie 300 ypatų visokios lyties susirinko prie tuszczio ligonbuczio ir sudegino jį iki paskutinio pagalio. Policija nearesztavojo nė vieno padegėlio.

Philadelphia, Pa. Dienoje metinių sukaktuvių nuskendimo laivo „Maine" ties Havana, liks įleistas į vandenį naujas garlaivis to pat vardo.

Pittsburg, Pa. Czionykszczią apielinkę, galime sakyti, aplankė tvanas. Upės Allegheny ir Monongahela teip užtvino, kad apsėmė visus krasztus. Pittsburge užsėmė daugelį įvairių dirbtuvių ir blėdies joms padaryta į 3 milijonus dolerių. Nuplovė teipgi daugelį geležinkelio szynų ir nuneszė net kelis vagonus. Gelezinkeliai blėdies apturėjo ant milijono dolerių. Daugelis darbininkų isz priežasties užliejimo dirbtuvių nustojo darbo.

Washington, D. C. Czionykszstis ambasadorius Wu Sing Tang taiso tiesas, lytinczias Chinų susineszimo su svetimoms vieszpatytėmis. Apdirbęs jas siųs savo valdžiai dėl apsvarstymo.

New Orleans, La. Isz czia iszplaukė laivas „European" į Pietinę Afriką iszvežėdamas 1000 arklių, dėl angliszkos kariumenės.

Milton, Cal. Du vaikinai: J. Gorhan ir G. McCarthy mylėjo vieną merginą. Gorhamas isz pavydo nuszovė savo rivalių, o paskui ir sau gyvastį atėme.

Telluride, Col. Puldamas nuo kalno sniegas užgriovė kalnakasių grintelę ir užmuszė vieną ėsantį gręzioj darbininką.

New York. Laivas „Olindo" stovintis ant East River buvo pripildytas jau tavorų ir neužilgo turėjo iszplaukti į Kubą. Tuom tarpu pasirodė ugnis po tavorais ir ugnegesiai jokiu budu jos užgesyti negali.

Vietines žinios.

— Ateinakczioj nedėlioj 28 balandžio ant Freiheit Turner Hall Szv. Martino Teatraliszka draugystė losz puikų teatrą, ant kurio privalytų lietuviai kuoskaitlingiausiai susirinkti. Po teatro jaunuomenė galės linksmai dar pasibovyti, nes bus balius.

— Kunigaiksztis Krapotkin maskoliszkas anarchistas 17 d. szio mėnesio laikė prakabą Auditorium apie padėjimą darbininkų Anglijoj. Klausytojų buvo labai daug.

— Iszėjo isz proto žinomas tarp lenkų Al. Kwasigroch; policija nugabeno jį į beprotnamį.

— Prekėjų kliubas ant savo susirinkimo nusprendė pavesti $100.000 dėl budavojimo pataisos namo iszdykusiems vaikams.

— Chicagoj yra labai daug žiurkių, nuo kurių žmonėms bėda atsiginti. Vietiniai nuodai nieko negelbėjo; pargabeno tad nuodų isz Paryžiaus, kuriais tikisi isznaikinti žiurkes.

— Sudžia Tuthill iszsiuntė 19 balandžio 20 vaikiszczių į pataisos namus nuo 12 iki 15 metų, isz kurių pora jau treczių syk ten eina, o vienas net ketvirtu.

— Pirmą dieną gegužio prasidės darbas prie iszkėlimo geležinkelio. Chicago, Rock Islando and Pacific. Kasztų busią ant 3 milijonų dolerių.

— Ant Town of Lake budavoja naujus didelius stockyardus (mėsinyczias), kur ras užsiėmimą daugelis darbininkų.

— Susibarus su savo vyru C. Nelson szoko 21 bal. į ežerą ties Superior gatve. Pamatė bet tai žmogus tuojaus szoko į vandenį paskui ir ją iszgelbėjo. Daugiaus jau ji žada nesistengt nužudyt savę.

— Tula 22 metų moteriszkė Astback priėmė nuodų dėlto, kad ją pametė vyras, kurį ji mylėjo.

— Dėl rinkimo aukų ant jubilejinio vysk. Motiejaus Valanczausko rasztų ant Bridgeporto yra sąnariai vietinės vysk. Valanczausko draugystės pp. Adomas Jankantas, draugystės prezidentas, ir Pranciszkus Jocius. Lietuviai be baimės gali suteikti tiems vyrams aukas, o jų vardai bus garsinti „Katalike". Atminkite, kad kas paaukaus tam dalykui $5.00 gaus vysk. Valanczius paraszytų knygų už $10.00 po jų atspaudinimo.

— Policija suaresztavojo ant Lake gatvės keturis dirbėjus neteisingų popierinių pinigų. Dirbo jie dolerines ir dvi-dolerines popieras.

— Du seniai po 70 metų turėjo užsimokėt sude po $25 bausmės už musztynes. Geri seniai!

— 25 balandžio Seredoj buvęs kandidatas ant Suv. Valstijų pretidento W. J. Bryan kalbėjo salėj National Catholic Woman.

— 22 balandžio sustraikavo stalioriai Evanston; rodos, kad straikas ilgai nesitęs, nes darbininkų reikalavimai yra labai maži.

— Nedėlioj Vysk. M. Valanczausko draugystė laikė balių szv. Jurgio parapijinėj salėj. Žmonių buvo daug ir visi linksmai bovijosi lyg velyvos nakties.

— 43 vaikiszcziai nuo 14 iki 16 metų iszvažiavo į Newport N. J., kur mokįsis jurininkystės.

— Kalėjimas Brinewell ir pataisos namas J. Worthy yra labai saugojami, nes ten pakilo rauplės. Kalėjime sėdi 600 nusidėjėlių, o pataisos name 100 vaikų.

— Szią sąvaitę Chicagoj yra garsiejie lenkai broliai Reszke.

Szis tas.

Žydiszkas laikrasztis „Jewish Chronicle" iszveda, kad dabartinis Anglijos karalius Edvardas VII paeina isz žydų giminės. Yra tai pirmutinis karalius — raszo tas laikrasztis — isz žydų giminės nuo laiko užėmimo Palestinos per Rymionis.

Garsus iszradėjas Tesla sako, kad sziuose metuos iszleis į svietą keturis naujus iszradimus: liampą, iszduodanczią tokią szviesą, kaip kad dienos szviesa, naują telegramą ir telefoną be dratų, automatiszką masziną, kuri valdys pavandeniniu laivu ir pagaliaus budą susineszimo su gyventojais kitų plianetų. Kitas iszradėjas, garsusis Edison, žada teip isztobulinti naudojimą elektros, kad anglių dėl szilumos ir szviesos suvis nereiksią.

Austrijoj tulas p. Kress iszrado naują lakiojanczią masziną, kurios sparnus varo benzinu. Iszradėjas darė bandynius, kurie nutiko kuogeriausia.

Gandavoj naktinė policija turi savo pagelbininkus — szunis. Tankiai atsitinkant ten naktimis užpuolimams ir apiplėszimams žmonių, policija darė visokius mėginimus, kaip greicziaus galėtų sugauti plėszikus. Nesurasdami kito budo mėgino mokinti szunis. Pratino juos atskirti ramius žmones nuo plėszikų ir suradus sziuos paskutinius garsiai loti. Pasekmė pasirodė labai gera. Dabar szunų policijantų ten yra jau daug. Juos gerai užlaiko, gerai szeria; dieną laiko uždarytus, o paleidžia tiktai 10 val. vakare. Uuostinėdami szunes bėgioja visais užkaboriais, nieko nedaro ramiems praeiviams, bet suradę valkatą, jo jau nepaleidžia. Szunes-gi tankiausiai atgina ir paczius palycmonus nuo užpuolimo valkatų. Drąsiai jie szoka ant užpuolanczių ir greitai parmusza kad ir dikcziausią vyrą. Pas mus Chicagoj labai susigadintų tokia palicija, nes czia plėszikų daug, o policijai labai retas pasiseka sugauti.

Didžiausi namai randasi Ryme. Tarp jų didžiausiu yra Coliseum, kuriame telpa 87.000 žmonių; Katedroj szv. Petro telpa 54.000; Pompejaus Teatre 40.000; Katedroj Milane 37.000; Katedroj szv. Povylo Ryme 32.000; Katedroj szv. Povylo Londone 31.000; Katedroj szv. Petronijaus Bologne 26.000; Katedroj Florencijoj 24.000; Katedroj szv. Jono Ryme 23.000; Katedroj szv. Zofijos Konstantinopolij 23.000; Katedroj Notre Dame Paryžiuj 21.400; Marcelians Teatre Ryme 20.000; Katedroj Pijuszo 13.000; Katedroj szv. Szczepono Viedniuj 12.000; Katedroj szv. Domininko Bologne'oj 12.000; Katedroj szv. Petro Bologne'oj 11.400; Viedniaus Katedroj 11.000; Gilmore name New Yorke 8443; La Sealla Milane 8.000; Auditorium Chicagoj 7.000; Marmoniszka bažnyczia Salt Lake City 8.000; Bažnyczia szv. Morkus Venecijoj 7.500; Bažnyczia Spurgeon Londone 6.000; Teatr Bolszoj Peterburge 5.000; Tabernacle Brooklyne 5.000; Music Hall Cincinnati, Ohio. 4.824.

Isz priežasties sumiszimų studentų maskoliszkų universitetų, kuriuose ėme dalyvumą ir daugelis teip jau žmonių įvairių luomų, kuriuos tai maisztus valdžia gesino su pagelba kazokiszkų nagaikų ir net kulkų, maskoliszki rasztininkai ant savo susirinkimo Peterburge protestavojo priesz valdžią ir protestus nusiuntė į vokiszkus ir angliszkus laikraszczius. Sztai kaip skamba protestas:

„Didei Garbingas Pone Redaktoriau!

Sziandien 17 kovo parengta liko Peterburge netoli Kazaniszko soboro akyse daugelio tukstanczių žmonių sistematiszka ir matomai pirmiaus apsvarstyta skerdynė neapsiginklavusių žmonių. Kazokai apsupo minią nedaleisdami jiems iszsiskirstyt, užpuolė ant jos, daugelį sutrempė arkliais ir sužeidė žmones nagaikomis. Žandarai rinko pavienius tarp minios, draskė savo aukas ir daužė juos kumszczio-mis ir nagaikomis. Paniekinkintos apsilpę moters, kurios paczios atėjo į paliciją, liko suaresztuotos. Vargszes muszė ir kankino gulinczias ant žemės tol, pakol tos apalpo arba numirė. Tai neyra gandas, paeinantis isz nežinomų szaltinių, tai yra faktai, ant kurių daugelis isz mųs žiurėjo savo akimis. Žinome, kad praszanczius užbaigimo skerdynės, nuvyta, net ir aficierius aresztuota. Tie isz mųs, kurie praszė užbaigimo skerdynės liko sumuszti ir aresztuoti.

Bjaurimės tokiomis skerdynėmis, kurios, kaip žinia, atsitiko ir kituos miestuos.

Baimė mus ima pamislijus apie ateitę szalies, kurią valdo kumszczia ir nagaika.

Esame visai persitikrinę, kad ir mųs plunksnos sądraugai, kurių dabar tarpe mųs nėra, teippat bjaurisi, su mumis jauczia visi mislijanti maskoliszki žmonės, visi tie, kuriuose dar neužgeso jausmas žmogaus vertės ir artymo meilės. Mums, rasztininkams nedaleista nė mėginti užbėgti kelio panaszioms nelaimėms.

Nedaleista mums parodyti iszėigos isz sunkių sziandieninių aplinkybių, nevalia mums pildyti priedermes link musų tėvynės.

Paduodame tad nors grynus faktus dėl žinios visuomenei".

Tokį protestą užgyrė maskoliszki rasztininkai, po kuriuo pasiraszė 45 gabiausiejie literatai ir literatkos. Raszo, buk Maskolijoj laike paskutinių maisztų liko suaresztuota į 15000 žmonių kuomet visuose didesniuose miestuos.

TEMYKIT.

Redakcija „Kataliko" kasdien buna atdara nuo 8 ryte iki 9 vakare. Szventomis dienoms nuo 12 val. iki 3 ir nuo 5—7 vakare.

„Kataliko" redakcijoj galima gauti pirkti visokių dailių abrozėlių į maldaknygių.

Daug triukszmo už nieką.

„Siunczian kas mėnuo 1000 tuzinų bonkų į Londoną, 2000 į Paryžių, 5000 laukiniams į tyrus Afrikos, 10.000 Eskimosams, gyvenantiems prie žieminio poliaus. Mųs vynas yra mylimiausiu gėrymu sultono jų hareme, papuliariszka gyduole tarp žmogėdžių ant Tykojo okeano ir tik jisai užlaikė gy astį senos Anglijos karalienės".

Tokio humbugo niekad nedarome su Trinerio Kartum Vynu, nes tai nereikalinga. Tie, ką skelbia tokius nonsensus, kaip augszcziaus minėti, iszjuokia tik žmones.

Trinerio Kartus Vynas yra visur pripažintas ir gydytojų tankiai rekomenduojamas kaipo geriausias vaistas nuo visokių ligų žlebcziojimo organų, pilvo, žarnų; net ir įsisenėjusius skausmus gydo greitai ir ant visada. Tas jau darodyta tukstanczius kartų, o szimtai paliudijimų yra geriausia rekomendacija. Pirmas ir vienatinis iszdirbėjas to vyno Juozas Triner, 779 So. Ashland ave. Chicago, nesigiria, kad jo vyną vartoja karaliszkuos rumuose, kaip tai juokingai garsinosi pamėgeziojanti jį. Prieszingai jam užtenka persitikrinimo, kad Kartus Vynas Amerikoj yra vienantine gyduole neturtingoj szeimynoj, kuri neturėdama pinigų ant daktarų. vartojant jį sugrąžina sau sveikatą ir spėką.

The Lithuanian Weekly.

„KATALIKAS“.

(The Catholic.)

Issued by the Lithuanian Publishing Company.

Published every Thursday at Chicago Ill.

Executes all kind of job printing and translating in Lithuanian English and Polish languages.

Subscription $1,50 per year.

All communications should be addressed:

Katalikas Publishing Co.
3222 Auburn Ave. Chicago, Ill.

Rates of Advertising.

one inch once	0,50
one inch one month	$1,00
one inch per year	$10,00

Nedelinis Laikrasztis

„KATALIKAS“.

Iszeina kas ketvergas Chicago, Ill.

KASZTUOJA ANT METŲ

Amerikoje	$1,50
Į Užmare	$2,00

Pinigus ir visokius rankraszczius reikia siųsti ant szio adreso.

Katalikas Publishing Co.
3222 Auburn Ave. Chicago, Ill.

Pasarga: Už prisiunstas korespondencijas Kataliko Redystė neatsako.

Entered at the Chicago, Ill. Post Office as second class matter.

Palaidi pabrėžimai.

Pavydas ima musų „apszviestunus“, matant teip gausias aukas iszleidimui vyskupo Valancziaus rasztų. Reikia tik pamislyti, jog į kelias tik sanvaites susirinko per tukstantį polerių, t. y. beveik treczia dalis aukų Paryžiaus parodai. Ir dar reikia atsimint, juog ta suma suplaukė beveik isz vieno tik kraszto — Schulkill'o pavieto Pennsylvanijoje. O dar kiek turime vietų, kur žmonės dar ir žinot nežino, jog yra ant svieto jubilejinis Valancziaus komitetas, kurs renka aukas! Dabar teip iszrodo, jog vyskupas Motiejus sumusz net parodą, nors parodai niekas, iszėmus „Saulę“, prieszingas nebuvo, o priesz Valanczių stojo (sulyg. „Ar vyskupas Valanczius nebuvo vylingu lietuvystėj?“ — Dembskio pamfletą, iszleistą kasztais Laisvamanių Susivienijimo) „Ateitis“, „Vienybė“, ir isz dalies „Lietuva“. Sziuodu pastaruoju laikraszcziu teip aiszkiai neiszeina priesz iszleidimą rasztų Žemaiczių vyskupo, bet jam nepritaria teip, kaip geram užmanymui pritarti reiktų; „Lietuva“ pasakė, kad Valancziaus rasztai yra mažos vertės, o „Vienybė“ nuvarė viską net ant bizniszkos pusės: jai, girdi, norėdami užkenkt (ji rengia antrą iszleidimą „Pasakojimų Antano Tretininko“) jos neprieteliai užsimanė rinkt aukas iszleidimui Valancziaus rasztų.

Tą paczią pasaką rieczia toliau naujas Philadelphijos laikrasztis „Lietuvis“ (žiur. No. 3) Trumpai suimant, „Lietuvio“ iszvedžiojimai yra szitokie:

Iszleidimas Valancziaus rasztų nekasztuos nieko, nes iszeis už aukas; pelnys tik spaustuvė, kuriai bus pavestas spaudinimas visos deszimties tomų, o sziaip naudos lietuviams nebus; kas daugiau, pasidarys skriauda kitoms spaustuvėms (ar tik ne „Vienybės“ ?), kurios norėjo savais (ne svetimais) kasztais iszleisti vieną—kitą Valancziaus knygelę. Be to, pats iszleidimas tomais, o ne mažomis knygutėmis esąs negeras ir nepraktiszkas.

Tep sako „Lietuvis“. Aszgi pasakysiu kitaip. Man rodosi, kad iszleidimas Valancziaus rasztų yra daigtas geras ir reikalingas, jeigu žmonės meta tam reikalui gausias aukas ir.... jeigu „Lietuvis“, „Vienybė“ etc. už tai pyksta. Bizniszko klausymo nieks nekėlė, kaip Dembskis rinko iszleidimui savo netikusios knygos „ Isz kur kįla melagystės etc.“ ir nekelia, kad dabar Szliupas renka atspaudinimui Buechnerio „Pajiegos ir Medegos“. Jeigu apie biznį kalbame, tai dėlko interesuotos spaustuvės nepaleidžia į svietą naudingų rankraszczių, kurie, anot „Lietuvio“, guli jose po asztuonelis metus?

Bet apie biznį czia ir kalbos but negali. Jubilėjinis juk-gi komitetas vieszai visiems skelbia, jog isz pardavimo Valancziaus rasztų pelno sau neims. Aukos pasiliks aukomis, nes kas pasidarys isz pardavimo knygų, eis ant stipendijos vardo Valancziaus prie „Motinėlės“. Taigi turėsime dvejopą naudą: žmonės turės naudingų skaitymų ir koks vienas ar daugiau, lietuvių galės baigti augsztesnius mokslus. O jeigu pareis isz to pinigai kokiai spaustuvei, tai juk niekas už dyką nespaudins.

Teip stovi dalykai su Valancziu. Katalikai pasidarys sau amžiną garbę, iszleisdami jo rasztus ant naudos besimokinanczios jaunuomenės.

Prie darbo ir prie aukų, broliai!

Urzgmedis.

D-rui J. Szliupui.

Daktaras Jonas Szliupas per prakalbas socijalistų lietuvių Brooklyn'e, parengtas paminėjimui caro Aleksandro II žudytojų, protestavojo, kaip matome isz Lietuvos, priesz rinkimą aukų ant vyskupo Valancziaus paminklo. Daktaras Szliupas savo užsidegime nenorėjo atsimiti, jog mes renkame aukas ne ant vyskupo paminklo, ale ant jo rasztų isz leidimo ir paskui ant įsteigimo stipendijos vardan vys. Valancziaus prie kokio universiteto, isz kurios tai stipendijos naudosis tik norinti mokslus iszeiti jauni lietuviai.

Acziu Dievui, nors sykį musų radikalų vadas teisingai prisipažino, kad jam visai nerupi Lietuvos apszvietimas, ale vien jo idėjų praplatinimas musų žmonėse. Dyvinas daiktas, jog kada lietuviai nori siekti prie augsztesnių mokslų, kaip tai daroma norint stipendiją įsteigti, jiems kelią užstoja tie, kurie iki sziol aszaras neva liedavo, besiskųsdami ant Lietuvos dvasiszko vargo.

Dr. J. Szliupas teisino savo tokį keistą užsipuolimą ant vyskupo Valancziaus jubilėjaus tuomi, jog buk vysk. Motiejus neyra užsitarnavęs lietuvystei. Atsakymui ant tokių kalbų Dr. J. Szliupo, prisiuncziu „Kataliko“ redakcijai isztrauką isz bijografijos vysk. Valancziaus, paties Dr. J. Szliupo paraszytos, knygoje „Rasztai ir Rasztininkai“. Paties garbaus daktaro žodžiai tebuna geriausiu argumentu priesz tokią keistą agitaciją, kurią dabar pradėjo varyti daugelije vietų mųs valnamaniai

Sztai keli punktai, kuriuos kiekvienas gali rasti knygoje, daktaro J. Szliupo paraszytoje. Iszraszau juos teip, kaip jie iszėjo isz po daktaro plunksnos:

„Mųsgadyniszkiejie Lietuvos kunigai apdovanojo savo vientauczius daugybe niekam netikusių pasakpalaikių apie baimę myrio, apie pragaro kankynes, apie stebuklus ir tolygius szlamsztus, kurie žmogui jeigu tiktai grisumą raszto ir paties tikėjimo įkvėpti galėtų. O kas naudinga yra visiems žinoti, kaip ana mylimo Valanczausko gyvenimas, kokia žinia nevieną patrauktų į szarą ir į triusą dėl tėvynės ir dėl dvasiszkai įveiktos musų tautos, apie tai musų kunigai tyli lyg žemė, isz ko mes tiktai galime suprasti, jog darbai Valanczausko nebuvo kunigijai Lietuvos mėgus, nėsa kitaip argi jie tylėtų? Ir teisybę pasakius, kada mes pažvelgiame į ta milžiną darbuose dėl tėvynės, kuris kurstė ugnį szviesos ir darbsztumo, o vėl dirstelime į darbus mųsdieniszkių kunigų, tai nuliudę turime patėmyti, jog tiktai nedaugelis eina takais, Valanczausko pramintais, diduma-gi žvelgia szalin nuo jieszkinių, Valanczausko įgyvendintų. Tuomi neiszsikalbės kunigai, kad ana „Przegląd Katolicki Nr. 35 ir 36 1875 m,. padavė apraszą veikalų Valanczausko, iszėjusį isz po plunksnos kn. M Raczkausko: juk tą lenkiszką laikrasztį lietuvių žmonės suvisu mažai skaito ir dėlto tai, kas ten raszyta, mus nei szildo nei szaldo. Lenkams niekados Valanczauskas tiek negali rupėti, kiek jis rupi kiekvienam lietuviui, nežiurint į tikybiszkas pažvalgas....

* * *

Kaipo vyskupas, Valanczauskas atsižymėjo stropumu ir blaivumu, mažai rupinos apie vigadas, buvo užsiėmęs tesėjimo savo pereigų. Jis tankiai sakydavo, kad jam pareiga ėsanti pirma visoko ir, kad kožnas teip turi elgtiesi, jog turi pildyti noroms ar nenoroms savo pareigą. Retai kas teip myli darbsztumą, kaip Valanczauskas, kurs kartais ir su kunigais sznekucziuodamas ar ką raszinėjo, ar relikvijas į kryželius dėstė dėl žmonių; jis dirbo be pertrukio, baisiai nekentė pataikavimo. Visi dar pamena, kaip, sugryžęs isz užrubežio, kur 1874 m. važinėjo dėl atgavimo sveikatos, rudenį, pagiliems vėjams pucziant ir lytams czieżant. Valanczauskas dirmavojo burius žmonių pirma bažnyczioje, o paskui savo naminėje koplyczioje. Ir tai jo ligos skausmams didyn einant, jis neparstojo triusęs, nors tuli mėgino jį atkalbinti; galima sakyti, jog per tai ir liga jį kassyk arszyn kankinti pradėjo.

* * *

Kaipo valdymieras dijecezijos Valanczauckas buvo labai krupsztus. Jis kelissyk aplankė Žemaitiją, pavieczius Lietuvos ir Kurszo. Lankydamas parapijas, vyskupas temyjo buvį bažnyczių dijecezijos, dvasę kunigijos, apszvaistą ir dorumą žmonių. Pats budamas mylėtoju dailų, jis rinko veikalus garsesniųjų maliorių ir mirdamas paliko rankių labai brangių abrozų, kurių diduma pateko jo paveldėjams. Dėlto jis savo akį nukreipė ir ant buvio bažnyczių, per ką jis pasidarė, anot Raczkaucko, pirmu ir vyresniuoju architektu savo dijecezijos. Jis pabudino kunigus isz miego, o teip-gi paakvatino bajorus ir žmonės ant statymo naujų ar pataisymo senų bažnyczių.

* * *

Valanczauskas atszviežino dvasę kunigijos, velydamas kunigams užsiimti mokslu; jis įsakė visose džiakonijose įtaisyti teip vadinamas džiakonijų knygynes, kur butų laikomos knygos dėl tolesnio kunigų apsiszvietimo. Tokios knygynės per ilgus metus turėjo padaryti daug gero. Idant priversti kunigus prie mokinimosi, jis įvedė kasmetinį džiakonijose ekzameną dėl kunigų o teip-gi pareigą metinių penkiadieninių rekolekcijų. Valanczauskas rupinosi, ut sacerdos sit lux mundi et ut in meditatione exardescat ignis: bet nelikus jo, daugiur buvis dvasiszkas kunigų sugrįžo į senoviszkąjį miegustumą.

* * *

Szviesus vyskupas drąsiai balsą pakėlė ir reikaluose apszvietimo žmonių, nėsa matė visur tamsumą; žinojo, kad retai kuris moka skaityti. Kad žmonės suprastų tikėjimą, jis liepė pamokslinycziose iszaiszkinti katekizmą; visose parapijose kun. įsakė parengti parapijines mokslaines ir apie pasivedimą jų, drauge su skaitliumi mokintinių, duoti jam pacziam kasmet žinią. Negana to, pats pradėjo, o ir kunigams liepė, raginti visus žmones, tai-gi ir užaugusiosius, kad mokintusi skaityti. Isz tiesų paklausė jo balso, nėsa visi, vyrai moters, mergės ir vaikai, ėmė mokintiesi, kad ir szventomis dienomis, ant abėcėlos skaityti. Kad butų ką skaityti, tai Valanczauskas vienval iszdavinėjo maldų knygas, teip-gi knygeles tikėjimiszkos įtalpos, raszė pats, ragino ir kitus kunigus: kad netingėtų raszyti dėl žmonių — ir Zavadzkio iszdavimo knygų visur buvo pilna. Mokėjimas skaityti ir giedoti įėjo į paprotį. Kitą kart budinėse nebuvo kam užtraukti, dabar kožnam kaime mergės ir berniokai mokėjo giedoti isz kanticzkos. Juk palengva svietas ėmė už gėdą laikyti jaunam neiszmokti skaityti. „Teisingai už tai galime sakyti, kad vyskupas Valanczauskas iszmokė Žemaitiją skaityti ir melstiesi Dievan isz knygos.

* * *

Inkyru buvo Valanczauskui matyti lietuvius ir žemaiczius tankiai pasigeriant, o per tai brendant gilyn į klampynę nedorumo. Aiszkiai priežasties girtuoklavimo nesuprasdamas — nėsa toji piktybė dygsta isz draugiszkų prietikių, isz bėdos ir vargo — jisai tarėsi panaikinsiąs girtybę per užvedimą blaivystės, kaip jau anksczius mislijo Daukantas arba kaip garsino zokonikas Mathew. Tuojau jis ėmėsi už darbo: per aplinkrasztį kunigams įsakė pamoksluose garsinti naudingumą blaivystės ir atkalbinėti visus nuo prażudingo papratimo — girtuokliavimo. Pats Valanczauskas pasiuntė į žmones tris gromatas su perspėjimais. Iszeiga to viso buvo ta, kad tulose parapijose žmonės prisiekė iszkilmingai nebegersią arielkos, prisiraszė prie blaivystės, pasiliovė varkszczioti į karcziamas, ir ant nekurio laiko teisingai vyskupo mislis susilaukė iszganytingų vaisių. Žmonių protas prasiblaivino, namuose radosi geresnis sugyvenimas ir bėdos mažiaus, provų tankumas susimažino, žmonės įsteigė geresnį valgį valgyti ir geriaus apsidengti, o teip-gi savo vaikus iszlestį į mokslus. Isz tos dalies blaivystė, užvestoji Valanczausko, daug gero tėvynei padarė, tiktai gailu, kad ji ilgai nepatekusi vėl nykti pradėjo ir sziandien jau nei liekanų jos beveik nežymu. Maskolių vyresnybė apstabdė szitąjį darbą Valanczausko!...

* * *

Svarbiausiu veikalu Valanczausko yra „Žemaiczių Vyskupystė“; ant to veikalo Valanczauskas padėjo daug darbo iki peržiurėjo vietinius arkyvus ir iki po grudelį surinko reikalingiausias žinias. Berots randasi tame veikale ne vienos kronologiszkos ir kitokios klaidos, vienok tai yra veikalas vienintėlis sui generis musų raszliavoje. Užtai amžina garbė Motiejui.

* * *

Kaip matote, Broliai, pirm deszimties metų daktaras Szliupas spjaudė ant Lietuvos kunigų, buk anie bijosi Valancziaus darbų, buk anie nenori tėvynės labo, kaip geidė Vysk. Motiejus. Dabar, kada mes norime netik vysk. Valancziaus darbus svietui parodyti, ale ir patys ką naudingesnio padaryti prie tos progos, kada pradedame svarbiausią tėvyniszką darbą, beje įrengimą stipendijos aukomis ne diczturczių, ale visų tautieczių, gerai velijanszių tėvynei Dr. Szliupas drįsta per prakalbas leisti į svietą didžiausius nebukniekius. Anot Dr. J. Szliupo istorijos, visą praeitį, galima į kelis metus atmainyti, sziądien teip galime skelbti tą mokslą, o už poros metų, jei tas musų bizniui naudingu butų, visai prieszingai suversti visus žodžius.

Nepavydėkime valnamaniams tokių gabių vadovų ir mokslinczių. Tegul jie sau lavinasi moksle melagystės, mes gi savo gerus darbus dirbkime pagal iszgalę.

Kun. A. Milukas.
Jubilejinio Vysk. Valancziaus komiteto Sekretorius.

Isz Lietuvos.

Įvairus atsitikimai.

17 d.vasario Bardžiunų kaime sudegė Vinco Stravinsko kluonas.

21 vasario Pentupius, Gudelių gmine, sudegė grįczia ir klėtis Jurgio Steponaiczio.

23 vasario Pilviszkiuos staiga numirė 19 metų mergina Ona Szumskiutė.

Tą pat dieną Viduszilėj, Zipliavo gmine staiga mirė 24 metų vyras Jonas Bendaraviczius.

16 vasario Skirptiszkiuos, Balbieriszkio gmine, nepažįstamas žmogus teip sumuszė Martiną Szakoczių, kad szis neužilgo persiskyrė su szia pasaule.

19 vasario Punske, Seinų gmine, Antanas Juchneviczius netyczia perszovė Petrą Balinską.

22 vasario Panemunėj pasiutęs szuva sukandžiojo tris kareivius.

— 59 sausio staiga mirė 70 metų Marijona Pajaujienė isz Trakiszkių kaimo,

— 6 vasario Senapilėj (Mariampol) staiga numirė Ona Sulaikienė, 57 m.

— 6 vasario Trogagutos kaime Janas Juronis, St. Kavalianckas, K. Jonukaitis atėmė nuo kareivio Szturmaiczio szoblę ir baisiai jį taja szoble sumuszė.

— 26 sausio Katarina Jocziute isz Giniunų kaima, klebiszkio gm. nužudė savo kudikį — pagautinuką.

— 15 vasario Ona Valaicziutė isz Endžiuliszkių kaimo užklausė į žėmę gyvą savo kudikį — pagatinuką.

Isz Anglijos.

— Londono lietuviai jau gavo sau kunigą lietuvį ypatoje Szlamo. Kaip girdėt, parapijonai ten pradeda jau vėla niautis tarp savęs ir su kunigu. Mat vieni ir kiti nori figuruot parapijoj ir dėlto jau ten vėla tveriasi naujas komitetas.

— Leeds'e lietuvių ir-gi yra dikcziai, bet ten jie savę „poliakais“ vadina, laikraszczių nė knygų neskaito; anglų akyse jie labai žemai stovi.

— Liverpoolij lietuviai gana gražiai gyventų, kad ten uždarbiai but didesni. Dvasiszkus jų reikalus, kaip ir visų aplinkinių lietuvių, atlieka kun. Hughes, anglas bet gerai lietuviszkai mokantis.

— Manchesterij lietuvių yra į keturis szimtus; dirba jie daugiausia prie kriauczių, prie sziauczių ir prie dailydžių (stalorių). Teip dirbtuvėse lietuvių mažai kas dirba. In juniją lietuviai ir nelabai raszosi, tad darbdaviai ką nori su jais daro. Žydui Freeman, pas kurį dirba daug mųs vienguczių, jie visai žeminasi, net rankas žydui bucziuoja ir kuomi galėdami prie jo gerinasi. Ar tai dailu teip lietuviams daryti. Musiszkiai įsipriklinę yra ir anglams, nes kur tik kas sustraikuos, tai lietuviai lenda ten dirbti. Daugelis lietuvių nuolat loszia isz kazyrų ir ant jų paleidžia visą savo uždarbį. Kunigo dabar pas mus nėra. Daugelis isz to net džiaugiasi, nes nėra kam pabarti už jų blogus darbus. Draugystė Szv. Jurgio kliubas pereitą (1900) metą sąnarių skaitė į pusantro szimto, laikraszczius turėjo tiktai „Saulę“ ir „Linksmą Valandą“, nes skaitymu mažai kas užsiimdavo, gėrė tik ir kazyriavo, tai ir sąnarių daug buvo. Bet ant szio meto laikraszczių per rupestį pp. V. Valento ir J. V. partraukėm net deszimts, kad visi galėtų pasiskaityt. Bet nekurie musiszkiai užtai nė į draugystę dabar nenori prigulėt. Tai tokios tokialės pas mus.

Manchesterietis.

Lietuviai Vestfalijoj.

Laiszkas isz Dortmundo, Piet Vokietijos 28 kovo, 1901 į Amerikos lietuvius.

Garbingi ir brangus musų Broliai Lietuviai! Asz girdėdams Jusų tautiszką krutėjimą ir Jusų laikraszczius skaitydams, randu daug straipsnelių, paraszytų isz visų dalių svieto, apie musų draugbrolių gyvenimą, apie jų budą ir užsiėmimą ir tam panaszių nusidavimų. Paminėjimo verta, kad vis daugiau ir daugiau atsiranda tokių brolių, kurie griebiasi už plunksnos ir kariauja su prieszais, kurie nori mus isznaikint, brukdami mums savo kalbą. Kiti vėl dirba dieną ir naktį, nesidairydami į szalis dėl mųs apszvietimo, norėdami mųs giminėlę parpuolusią prikelt, kad nepasiliktų ir, galėtų drauge su kitais eiti. Kiti vėl darbuojasi, ragindami mus laikytiesi vienybės, kadangi vienybė priduoda stiprybę. Reikia sąjausti broliams, kurie drąsiai dirba ant lietuviszkos dirvos nebijodami geležinių panczių nė Siberijos. Nevieną girdėjom, kad jau žagrę ant plunksnos iszmainė ir kur tik girdi visuos krasztuos lietuviai griebiasi už darbo. Teip-gi, Mieli Broliai, man ir griaudu atsiliept ir daneszt jums, kad ir Piet. Vokietijoj paskutiniuos metuos didelis skaitlius lietuvių pasidaugino ir visur jie iszsiskirstė, net po visą Vokietiją, kaip tai Vestfalijoj Essuos ir Rheino Province. Czia jų galima szimtais skaityt gerai perkraczius miestus, miestelius ir net kaimus. Dortmunde yra pavirszium rokuojant 200 lietuvių; Essuos 175; Erbertpeltde 140; Kurrel 83; Herdee 68; Nider Erving buvo 80, dabar-gi tik 35, nes dėl stokos darbo policija privertė maskoliszkus darbininkus apleisti vidurij žiemos, o tai per ponų lenkų liežuvius, ba tie prakeikti korikų sunus primanytų, tai vargszą lietuvį szaukszte vandens nuskandytų. Nubėgę į policiją apskundė, kad maskoliai darbą apėmė, o jie neturi darbo. Teip-gi jų dar yra ir kituose miestuose geras skaitlius, o dirbanczius ant laukų pas dvarponius ir ukininkus negalima sužinoti kiek jų yra. Gyvenanczių miestuose ir-gi tikrą skaitlių negalima priduoti, tiktai pagal pernykstį suskritymą Vokietijos valdžios paduodu. Kadangi pagal padavadijmą valdžios kiekvienas turėjo paduoti savo vardą, pavardę ir isz kokios tautos paeina, buvo daug lietuvių, kurie savę užraszė lenkais bei vokiecziais! Lenkai norėdami savo skaitlių padidinti užraszė lietuvius už lenkus, o tas vis atsitiko per neapsiszvietimą! Užklausus pas lietuvį kas jis yra, tai atsako, kad jis yra gudas arba lenkas, arba isz kur jis paeina, tai ir atsakys, kad isz Maskolijos arba Lenkijos, o kits dar atsako, kad paeinąs isz "Polszczios"! Tai matot, mieli skaitytojai, koks czia liudnas lietuvių padėjimas, kaip materijaliszkas teip ir dvasiszkas. Jie neturi czia nėjokių užsiėmimų, nė pramonių, nė kupczystų, tik vien jie yra svetimtauczių bernais arba teip sakant vergais. Pagal padavadintas Vokietijos tiesas maskoliszki darbininkai gauna praszcziausius ir sunkiausius darbus, kuriuos tai su dideliu uusižeminimu atlieka, džiaugdamiesi, kad jie gauna sziokį tokį darbą ir pelną ir tai tik per vasarą jie gauna darbą t. y. nuo pirmo balandžio iki pirmam gruodžio. Į fabrikus dirbti jų visai nepriima. Toks padėjimas neduoda mums tarpti nė lobti. Negalima czia tvert nė politiszkų nė tautiszkų draugysczių, kadangi policija už tai sunkiai baudžia. Vienatinė czia liuosybė, kad galima skaityti lietuviszkus laikraszczius bei knygas, — nereikia slapstytis nuo caro bernų. Bet, Dieve mielas! kiek czia yra tokių, kurie užsiima skaitymu arba raszymu? Daugelis isz jų nemoka, o jeigu katras ir moka, tai atideda kitam kartui. Jeigu paragysi katrą prie skaitymo laikraszczių ar knygų, tai gausi gerą atsakymą: „kad knygos ne zuikis, nepabėgs“. Pernai asz buvau paszventęs kelias markias ant knygų ir padalinau 35 knygelias visokios įtalpos tarp Dortmundo lietuvių. Bet apsivyliau, kadangi daugelis isz jų pažiurėję sykį numetė arba sudraskė, o pas kitą dar ir dabar guli kampe supelėjusios. Mat mus lietuviams prie knygų yra labai nuobodu; liuosą laiką nuo darbo jie praleidžia karczemose ant girtavimo bei kaziriavimo. Į bažnyczią jie visai neina, kadangi neturi laiko per kazyras, o ir vokiszkai nesupranta. Sako jie, kad pribuvo czia ant uždarbio, o ne melstis. Kaip sugrįž namon, tai tada atsimels, o ir kuningui duos rublį, tai už juos melsis. Turiu primint, kad deszimts metų atgal lietuvių czia nebuvo; seniausias lietuvys czia rokuoja septintą metą. Czia gimę vokiecziai visai lietuvių nepripažįsta, o nors daugybė jų yra katalikų, bet nieks apie lietuvius nesirupina dvasiszkais reikalais. Tokiu budu lietuviai pasilieka po kelis metus be bažnyczios ir be iszpažinties. Porą metų atgal pribuvus man į Dortrmundą nemažai nusistebėjau radęs teip daug lietuvių ir isztyręs jų apsiėimą ir pragyvenimą. O dar daugiaus nusistebėjau pirmą dieną Kalėdų. Varpai daugybės bažnyczių pradėjo gaust visokiais balsais, o jų gaudimas buvo teip griaudus, kad rodos visą miestą norėjo į dugną nugramzdyt. Žmonės lig vanduo visomis ulycziomis traukė į bažnyczias. Asz ir traukiau viena siaura uliczai-

rbo. Teip-gi jų dar
tuose miestuose geras
o dirbanczius ant
s dvarponius ir uki-
egalima sužinoti kiek
Gyvenanczių miestuo-
ikrą skaitlių negalima
tiktai pagal pernyk-
ritymą Vokietijos val-
duodu. Kadangi pa-
vadijmą valdžios kiek-
turėjo paduoti savo
pavardę ir isz kokios
aeina, buvo daug lie-
urie savę užraszė len-
vokiecziais! Lenkai
i savo skaitlių padi-
raszė lietuvius už len-
tas vis atsitiko per ne-
etimą! Užklausus pas
as jis yra, tai atsako,
yra gudas arba lenkas,
kur jis paeina, tai ir
kad isz Maskolijos ar-
cijos, o kits dar atsako,
einąs isz "Polszczios"!
ot, mieli skaitytojai,
ia liudnas lietuvių pa-
, kaip materijaliszkas
dvasiszkas. Jie netu-
nėjokių užsiėmimų, nė
ių, nė kupczystų, tik
yra svetimtauczių ber-
a teip sakant vergais.
padavadintas Vokietijos
askoliszki darbininkai
praszcziausius ir sun-
s darbus, kuriuos tai
liu nusižeminimu atlie-
ugdamiesi, kad jie gau-
kį tokį darbą ir pelną
k per vasarą jie gauna
. y. nuo pirmo balan-
pirmam gruodžio. Į
s dirbti jų visai nepri-
'oks padėjimas neduoda
arpti nė lobti. Nega-
zia tvert nė politiszkų
iszkų draugysczių, ka-
policija už tai sunkiai
a. Vienatinė czia liuo-
ad galima skaityti lie-
us laikraszczius bei
, — nereikia slapstyti
ro bernų. Bet, Dieve
! kiek czia yra tokių,
užsiima skaitymu arba
u? Daugelis isz jų ne-
o jeigu katras ir moka,
leda kitam kartui. Jei-
agysi katrą prie skaity-
kraszczių ar knygų, tai
gerą atsakymą: „kad
s ne zuikis, nepabėgs".
asz buvau paszventęs
markias ant knygų ir
nau 35 knygelias viso-
talpos tarp Dortmundo
ių. Bet apsivyliau, ka-
daugelis isz jų pažiurėję
umetė arba sudraskė, o
tą dar ir dabar guli
e supelėjusios. Mat mus
iams prie knygų yra la-
nobodu; liuosą laiką nuo
jie praleidžia karczemo-
girtavimo bei kaziriavi-
Į bažnyczią jie visai
, kadangi neturi laiko
azyras, o ir vokiszkai ne-
nta. Sako jie, kad pri-
czia ant uždarbio, o ne
is. Kaip sugrįž namon,
da atsimels, o ir kuningui
rublį, tai už juos melsis.
i primint, kad deszimts
atgal lietuvių czia nebu-
eniausias lietuvys czia ro-
a septintą metą. Czia gy-
vokiecziai visai lietuvių
ipažįsta, o nors daugybė
a katalikų, bet nieks apie
vius nesirupina dvasisz-
reikalais. Tokiu budu
viai pasilieka po kelis
s be bažnyczios ir be isz-
nties. Porą metų atgal
uvus man į Dortmundą
ažai nusistebėjau radęs
daug lietuvių ir isztyrę
apsiėimą ir pragyvenimą
ar daugiaus nusistebėjau
ią dieną Kalėdų. Varpai
gybės bažnyczių pradėjo
st visokiais balsais, o jų
limas buvo teip griaudus,
rodos visą miestą norėjo
ną nugramzdyt. Žmonės
vanduo visomis ulycziomis
kė į bažnyczias. Asz ir
kiau viena siaura ulicza-

te, bet sztai iszgirdęs baisų lermą sustojau paklausyt. Girdžiu... lietuviszkai keikia: „Tu vagie, atiduok mano piningus, o tu razbaininke krajuj savo paczią į szulnį įstumei ir atbėgai į Prusus", o ir panaszus keiksmai davėsi girdėt. Per daugelį metų nebuvau matęs savo brolių lietuvių, norėjau įeit į tą namą, kur kilo tas lermas, bet bijojau įkiszt savo kailį į darbą. Ejau greit į bažnyczią, kadangi vargonai pradėjo graint. Po dievmaldystei grįždamas pro tą namą užsimaniau įeit į vidų ir įėjau. Grintelė buvo maža ir labai žema, o neszvarumas buvo baisus. Žmonių buvo kaip kimszte prikimszta: vyrų ir mergų, moterų ir vaikų. Czia nebuvo jokio skirtumo: visi iszvien gyveno. Įėjęs pavinczevojau linksmoms Kalėdoms; jie nutilo ir staiga kazyras pakavojo ir viens kito klausynėjo, ar asz neslaptas policistas esu; viens atsiliepė, kad manę matė fabrike ant maszinos dirbantį, tai vėl pradėjo loszt isz kazyrų, bet manę visai neprisileido, ba asz buvau jiems nepažįstamas. Bet asz pradėjau lietuviszkai kalbėt; jie visi sužiuro nenorėdami tikėt, kad asz ir lietuvis. Tuojaus pripuolė prie manęs su degtine, ragindami manę gert, bet asz atsakiau, kad visai negeriu, kas jiems visai nepatiko. Vienas isz jų suszuko: „Tai didelis ponas, dėgtinė jam perprasta, duokit jam vyno! ir tt." Pradėjo manę visaip iszjuokt, tada paklausiau, ar jie buvo sziądien bažnyczioj; vienas atsakė, kad kiaulėm bažnyczios nereikia, ba žolės ten nėra ir tt., kitas vėl, kad mes esam katalikai ir į vokiecznių bažnyczią neinam. Asz jiems stengiausi iszaiszkint, kad ir vokiecznių yra katalikų ir miszios tos paczios, bet mano aiszkinimas nuėjo perniek. Pradėjo dar labjaus manę iszjuokt, sakydami: „kad tu toks szventas, ko atėjai į tą prakeiktą butą!" o labjausiai įpyko, kad asz jiems pertraukiau loszt isz kazyrų. Tuojaus pradėjo rinktis dar daugiaus panaszių jiems brolių ir prasidėjo visoj grintelėj lermas; pradėjo viens kitam girtis, kiek dėgtinės iszgėrė. O vienas turbut norėjo kokią garbę įgyt, ba pasigyrė, kad vakar nuo piet iki sziądien parneszė net 16 stuopų. Isz to veik ir vaidai pakilo, pradėjo pesztis. Man jau siauros durys pasidarė ir vos tik spėjau per duris iszsprust. Ejau namon linksmas, kad sveikus szonkaulius iszneszau. Tai toks mano pirmas susipažinimas buvo su Dortmundo lietuviais. Parėjęs namon ilgai mastavau apie tai, ką buvau matęs ir girdėjęs, kaip mųs tautiecziai svetimam kraszte apsieina ir kokią garbę atnesza mųs tautai. Ilgiaus pabuvus man Dortmunde susipažinau su keliais apszviestesniais lietuviais, pradėjom iszvien darbuotis, norėdami gauti lietuviszką kuningą. Buvo tai nelengvas darbas, bet nepasiliko be vaisiaus. Musų balsas daėjo net į mus diecezijos vyskupo ausis ir gavome kuningą vokietį ypatoje Rektoriaus Juozafino Stift'o. Yra tai labai geras užtarytojas lietuvių. Lietuviszkai menkai jis kalbėjo, bet dabar kalba jau gerai. Jis mums papasakoja koks lietuvių givenimas pas maskolių, kaip jis trukdo mųs apsiszvietimą ir net nori mųs Rymo katalikiszką tikėjimą bei lietuviszką liežiuvį isplėszt. Teipgi duodasi užtėmyt jo straipsnius vokiszkuose laikraszcziose apie bjaurų apsiėimą maskoliaus su lietuviais Lietuvoje. Turiu primint, kad „Kataliko" redakcija teipos-gi ir „Vienybės" yra jam pažįstamos, o ir Tilžės spaustuves pažįsta. Taigi pasidėkavojant jo darbavimuisi dabar Dortmunde didelį skaitlių kningų kaip tai dvasiszkos teip svietiszkos įtalpos turime. Norėdami daug galime naudotis isz kningų, kadangi mus garbingas kuningėlis už tą paczią prekę parduoda, ką jam kasztuoja, o teiposgi neturtingiems ir uždyką iszdalina, aiszkindamas, kokią naudą jos atgabena. Vokiecziams, kurie turi priesz lietuvius neapykanta, toks jo mandagus apsiėimas ne, patinka, net maskoliszku kuningu vadina. Tai-gi, Mieli Broliai, galite tikėt, koks džiaugsmas yra tarp mųs: galime iszpažįntį atlikti savo kalboje; girdime pamokslą sykį ant mėnesio lietuviszkai, o ir giedame bažnyczioj lietuviszkai. Musų kalba nenyksta, bet giliai į mųs szirdį įsiszaknija; vis pas mus nors ir pamažu apszvietimas platinasi ir linksmai galime į ateitę žiurėti.

Martinas Valaitis.

Sunui.

Kaip-gi vargingas — suneli [brangus!
Iszmirė tavo teveliai!
Iszvežė brolį kęst didžius var- [gus!
Ir jį marinti povaliai.

O sesers tavo — kaip lauko [gėlės,
Kurios jau praded' nuvysti —
Kas tavę sveikįs slenkstij grin- [telės,
Kas padės szirdžiai atkusti?

Auksinė szviesa uždengė dangų
Liepsnose namas gimtinis;
Kur-gi galvelę po sunkių var- [gų
Priglausi laukuos tėvynės?

Viens tik ramumas liko tau [dartės
Dienose tavo jaunystės:
Szventa maldelė po prieszo [skraistės
Ir globa vienos Dievystės!

Kaip-gi vargingas — suneli [brangus!
Kraujuos Lietuva papludus
Aplink tik szauksmas, ir gai- [srai baugus,
Verkia tėvynė nuludus.

Nuo jaunų dienų, suneli mielas
Apglėbė tavę vargelis
Ir tu klejoji visur tik vienas
Ir sunkias leidi dieneles.

Bet nenuliuskie, kelk augsztyn [galvą,
Kovok su prieszais nargsingai,
O tad ingijęs Dievo pagelbą
Visur iszeisi galingai

Jonas isz Rankoves.

Lietuviai nuo Town of Lake

turėdami kokį reikalą į „Kataliko" spaustuvę gali kreiptis prie J. Nutauc, 4424 S. Wood Str.

Nagrados $10.

Asz Kazymieras Mickevycze pajeszkau savo paczios, kuri pabėgo 15 dieną apriliaus su Antanu Globiu. Tas jaunikis paeina isz Kauno gub., Raseinių pav., kaimo Ajcziu, Gaurės parapijos; jis turi augszczio 4 pėdas ir pusę; plaukai jo geltoni ir siutą neszioja margą, o jos vardas po vyru Agota Mickevycziene, o jos pravardė Jekaicziutė; ji paeina isz Suvalkų gub., Vilkaviszkio pav., parapijos Alvito, isz dvaro Sziaudyniszkių; ji su jaunikiu galbut lygi augszczio, pailgo veido, plaukai juodi ir nosis ilga, ir ant to galit greitai suprastie, kad kaip szneka, tai labai mikczioja. Ji paliko dvi mergaites, vieną 4 metb, o kitą pusės metų. Taigi praszau duot žynią man ant tokio adreso.

Mr. Kazimeras Mickevycze,
50 Bell ave. McKees Rocks, Pa.

Pajieszkojimas.

Asz Anele pajieszkau savo vyro Juozupo Jokubaucko jau 3 metai gyvenanczio Amerike. Paeina jis isz Kauno gub., Batakių valscziaus. Pirmiaus gyveno Pittsburge, dabar nežinau kur buna. Teiksis jis maloningai atsiszaukti ant szio adreso:

Mr. Jonas Augsztikalnis,
P. O. Box 855 McKees, Pa.

Tyrų Duktė.

Pasakojimas isz laikų karlonės europiecziu su indijonais Sziaurinėje Amerikoj.

(Tąsa.)

Traperas pakratė galvą.

— Paklausyk ką pasakysiu, o tada pats kitaip mislysi.

— O ar Amalunga žino, kad Tlaskala yra jos dieduku?

— Ant laimės nežino.

— Kaip tai ant laimės?

— Palaukk! Kad Tlaskala ją pažintų, pasisavintų ją sau ir mes jau daugiaus jos neb'matytume.

— Kaip-gi jis ją pažįs?

— Motina ant kairėsės jos rankos iszspaudė žalczio paveikslą, kuris yra ženklu Tlaskalio szeimynos. Kad jis pamatytų aną ženklą, dasiprastų, kad ji yra sąnare jo szeimynos. Paskui jau dasižinotų, kad Amalunga yra jo aine.

— Tas gerai, bet ar tai isz to kiltų jai pavojus?

— Nežinai Komanczių budo — atsakė traperas — dėlto teip sakai. Matai Amalunga yra jau užaugus mergina. Kad tik vienas isz Komanczių virszininkų norėtų ją už paczią, pagal Komanczių budą Tlaskala turėtų jam ją atiduoti. Pirmas reikalaujantis jos virszininkas turi prie jos tiesą. Ar dabar supranti?

— Bet Amalunga nepristos ant to! suszuko Enrekis.

— Nieko tas negelbės — atsakė traperas — nes jeigu Tlaskala neturi tiesos ją prie savęs užlaikyti, kaip ji galėtų prieszintis. Turi buti nuolanki, nes to reikalauja Komanczių tiesos.

Enrikis sunkiai atsiduso. Nutilo ir Pranas. Užmetęs szakų ant laužo atsigulė szalia ugnelės. Ar miegojo, to Enrikis negalėjo žinoti. Pats-gi buvo labai nuliudęs; apie miegą nė nepamislijo. Akyse jam rodėsi baisus paveikslai; vartėsi nuo vieno szono ant kito, lyg gulėtų ant žvirgždų, merkė akis, kad tik nematyti tų paveikslų, bet veltui.

O kaip noriai sėstų ant arklio ir pats vienas szoktų į pulindijonų iszlupti tą, kas jam buvo brangiausia ant svieto! To vienog padaryti negalima buvo ir jis turėjo laukti ryto.

Vos tik ankstyvas pazaras užkaitino dangų rytų pusėj, raiteliai sėdo ant arklių ir lėkė toliaus.

Diena buvo giedri. Saulė pabėrė savo auksinius spindulius ant žaliuojanczios lankos ir gardi kvapsnis pripildė orą.

Atsilsėję per naktį arkliai lėkė nei vilyczios. Isztolo pamatė ant regraczio uolinius kalnus, už kurių buvo Komanczių kaimas. Pavijo arklius dar smarkiaus; žinojo jie, kad nedavijus Komanczių sziapus kalnų, iszgelbėti Amalungą bus kur kas sunkiaus.

Staiga Pranas sustojo.

— Matau ten, ana, guli popierukė!

Enrikis nuszoko nuo arklio.

— Skaityk! — tarė traperas.

Enrikis skaitė:

„Jeigu vysitės Komanczius, rasite szią korcziukę. Apsieina su manim dailiai. Senas vadas neduoda manę niekinti ir tankiai įstabiai tėmija į manę. Nepatinka tik man apsiėjimas dviejų virszininkų. Vienas isz jų yra meksikietis, vardo jo dar nežinau. Kitas yra Komanczas, vardu „Baltmedis„. Abudu stengiasi manę įgyti ir abu skaito manę sąvaiczia. Dievas žino kas su manim atsitiks. Pasiryžau vercziau mirti, nei tekti vienam isz jų. Senas vadas laiko manę savo globoj. Asz ir bunu vis prie jo, nes jaucziu prie jo užsitikėjimą.

Amalunga".

Po tu žodžių raiteliai leidosi dar greicziaus joti. Bejodami kalbėjosi, kokiu budu galėtų paliuosuot Amalungą. Vienog budo negalėjo iszmislyti. Nusprendė tiktai tiek, kad liuosuot atsieis nakczia. Bet kaip?

Pagaliaus sudarė plianą, bet labai pavojingą. Viens isz jų turėjo dasigauti į indijonų gulyklą, o kitas pasislėpęs laukti su parengtais arkliais. Ar nusiseks? sunku žinoti.

Pranas pamatė indijonus, ilgu szniuru jojanczius link kalnų.

Pranas su Enrikiu užsislėpė už kalvos, kad jų nematytų indijonai, o pats gerai galėjo tėmyti į rengemą indijonų gulyklą. Matė jiedu kaip sustaczius budeles du indijonai atsitolino nuo gulyklų, tarytum vykdami ant medžioklės. Abudu jojo į prieszingas puses. Abudu buvo apsiginklavę.

Pranas tuojaus įvedė arklius į krumus, kad kartais nepatėmytų jų viens isz indijonų.

Paskui atėjo prie Enrikio ir tėmijo į anuodu Komancziu, iszjojusiu į laukas. Rodėsi, kad jiedu artinosi viens prie kito.

— Jei mano akys neklysta, — tarė po valandos traperas — tai ans raitelis yra baltas. Sėdi jis ant arklio tiesiai, ko Komancziai nemoka, o pagaliaus ir drabužiai ne indijoniszki.

Enrikis tėmijo į raitelį ir pripažino traperui teisybę.

Raiteliai nuolat artinosi viens prie kito. Staiga pasileido szuolia ir sustojo atskirti tik neplatum upeliu. Pamatė, kad indijonai pradėjo musztis. Indijonas suplakė arklį ir szoko per upelį, bet kad buvo per plątus, arklio nusprudo nuo kranto paskutinės kojos, ir jis parpuolė. Akymirkoj jo prieszas stojo prie jo, iszkėlė tomahauką (kirvį) ir vienu kirczio permuszė indijonui galvą, paskui kuną dar paspyrėjo koja ir įstumė į upelį. Vanduo lavoną neszė tolyn.

Žmogžudys sėdo ant savo arklio ir povaliai grįžo prie gulyklos, kur įsimaiszė į tarpą besisukinanczių indijonų.

— Sztai koki bjaurus dalykai taikosi sziam tyre — tarė traperas, — o tokių jau daug teko matyti. Czia nėra tiesų, nėra teisybės. Ans niekszas, teip bjauriai nužudęs savo prieszą, be abejonės su szaltu krauju rukys pypkę, kada jieszkos nužydytojo, ir veidas jo neiszduos jo bjauraus darbo.

— Niekszas tas — tarė Enrikis — pasirodė man pažįstamu. Jį ir net jo arklį asz kur nors macziau.

— Gal but — atsakė traperas — kad yra koks iszgamas, perėjęs ant indijonų pusės. Toki tai yra arsziausiais žmonėmis. Sugįžti prie saviszkių jie negali, nes tai yra valkatos, vagys, plėszikai, žmogžudžiai, kurie nusidėję turi slapstytis tyre ir miszkuos. Tie dar bjauriau apsiena su baltaisiais už indijonus.

Tuom tarpu Enrikis atsiminė Amalungos laiszką, ir net sziurpuliai jį pakratė. Prijautimas sakė jam, kad tai buvo tiedu, ką jos norėjo ir dabar dėl jos viens liko nužudintu. Norėjo savo mislis atidengti Pranui, bet tas suszuko:

— Eime prie upeluko ir pažiurėkim, kas dedasi su indijonu. Gal dar galima but jį iszgelbėti.

Atsargiai nuslinko prie upeluko ir rado jau atnesztą vandens kuną.

Traperas su nuosteba tėmiio į indijoną.

— Gyvas — tarė — dar gyvas. Tik indijonas moka nepaisant teip baisios žaisdos užsilainyti ant pavirsziaus vandens.

Enrikis tuojaus numetė ant vėjos ginklus ir įszoko į vandenį. Smarkus tekėjimas vandens sunkino jam nasztą, bet jis tuojaus indijoną iszneszė ant kranto ir paguldė po gluosniu.

VI.

Daug metų perleidęs tyre traperas žinojo kaip apsieti su sužeistais. Tai-gi ir dabar bemat indijoną atgaivino. Pažiurėjęs bet jo žaisdą pakrate galvą.

— Komanczas gajus — tarė — bet žaisdą szią užlipyti jau negalima. Neilgai jis kęs.

Indijonas atkreipė akis į trapetą, bet jos tuojaus pradėjo mainytis.

Indijonas numirė, o duszia jo, pagal jų nuomonę, nuėjo ten, kur nėra baltveidžių, ir kur liuosai galės medžioti ant buivolų, elnių.

Kaip tai but gerai — pamislijo tuojaus Enrikis — drabužiose szito virszininko nakczia dasigauti į indijonų gulyklą. Moku kalbėti jų kalba, tad gal ir nusisektų.

Praneszė apie tai traperui, kuris pagyrė jo mislį.

— Naktis bus tamsi — tarė — tad gal ir galima butų ją iszgelbėti su Dievo padėjimu.

Nurengė tad indijoką, o jo drapanos visai tiko Enrikui, kuris neužilgo iszrodė tikru indijonu. Iszduoti jį galėjo tik baltas veidas, bet ir ant to rado budą. Indijonai visados nesziojasi su savim raudoną kreidą, kuriaja trina ir be to raudonus savo veidus. Enrikis rado indijono drabužiuos tos kreidos ir nusvaiszė savo veida.

Traperas, pažiurėjęs į jį, nusijuokė.

— Isz tikro — tarė — kad tavę teip isznetyczių tokį užklupczia, vargiai draugiszkai apsieicziau. Esi tikru Komanczium.

Tuom tarpu tamsa uždengė lauką, spingsojo tiktai laužai prie indijonų gulyklų. Aiszkiai Pranas su Enrikiu matė, kas dedasi tarp indijonų. Matė pastatytą sargybą, matė gananczius neloti arklius ir gulinczius apie ugnis indijonus.

— Gal but — tarė traperas, — kad Amalunga randasi anoje budelėj, nes macziau isz jos iszeinantį seną vadą. Tuom tarpu jo globoj Amalungai nėra jokio pavojaus, bet jeigu jis dasiprastų, kad tai jo ainė, but bloga.

— Turėkim viltį, kad nepžįs — ramino Enrikis.

— Žiurėk, ten tas baltasis žmogžudys priėjo prie seno vado ir kalba su juom. Baltasis rodo į tyrą ir vėla į budą, o jo je isztikro turi but Amalunga.

Enrikis atydžiai tėmijo į gulyklą, bet ten nieko ypatingo tuom tarpu nebuvo.

— Dabar man laikas — tarė pagaliaus į traperą.

Tas linktelėjo galvą.

— Norėcziau eiti su tavim — tarė.

— Tuom galėtum tik sugadinti viską — atsakė Enrikis.

— Teip, teip, prieteliau, eikie vienas, o asz isz czia tėmysiu kas ten dėsis.

Suspaudė draugai sau rankas ir Enrikis žengė link indijonų gulyklos.

— Eik drąsiai — drąsino dar traperas — niekas tavęs negalės pažvelgti. Sergėkis tik prisiartinti prie jų mustangų, nes tie iszsyk tavę pažįntu, o paskui žvengimu savo ir prunksztimu iszduotų. Szunų su savim jie neturi, nemacziau jų; tie kad ir didžiausioj tamsoj tavę iszduotų. Dieve tau padėk!....

Enrikis nuėjo. Pralindo krumais pro kalvą ir neužilgo dingo isz trapero akių.

Perėjo gera valanda, o nieks dar indijonų gulykloj neatsimainė. Traperas tėmijo, bet nieko ypatingo nematė: indijonai ramiai sau ilsėjosi prie laužų. Traperas žiurėjo į vietą, kuricje tikėjosi pamatyti Enrikį. Už valados jam pasirodė, kad jį mato

Ir isz tikro ant lauko pasirodė žmogus. Kas-gi ten daugiaus butų, kaip ne kapitonas Enrikis? Ir buvo tai jis.

— Gerai, puikiai! — kalbėjo pats į savę traperas — moki apsieiti! Primeni man jaunas dienas!.... Gerai, gerai! Nesiskubink tuojaus eit artyn, turi gerai prisižiurėt....

Nutilo, nes pamatė einantį link gulyklų.

— Tiesiog ant budos eina! — murmėjo neužganėdintas, — tas per drąsu! Apsuko pirmą laužą.... Dieve jam padėk!.... Tai drąsus ir sumanus vaikinas nei traperas kokis! Jei tik iszliuosuos Amalungą, o ji sutiks, tegul sau ir ženijasi.

Taip kalbėjo traperas pats į savę. Palikim jį ten ant kalnelio, o mes nueikime į indijonų gulyklą.

VII.

Enrikis, įėjęs į indijonų gulyklą iszsilenkė szviesos pirmo laužo ir drąsiai ėjo toliaus tiesiog link didžiausios budos, prie kurios teip-gi degė didelis laužas. Vos žengė apie penkiasdedeszimts žingsnių kaip keli indijonai užstojo jam kelią. Matomai tie žmonės perdaug buvo iszgėrę degtinės. Enrikiui nesmagu buvo.

Greitai bet jis atsipeikėjo ir drąsiai žengė pirmyn. Girti Komancziai prasitraukė į szalį, bijodamiesi, kad negautų bartis nuo vado.

Enrikis truputį staptelėjo, o vienas svyruojantis indijonas, mislydamas, kad reikia kaip nors pasiteisinti, tarė:

(Toliaus bus.)

Jau atspaudinome knygutę

„Jubilejus"

ARBA

Budas įgyjimo jubilejinių atlaidų.

Pradžioj yra puikus paveikslas Szv. Tėvo.

Kasztuoja tik 10c., su prisiuntimu 12c.

Atsiszaukit pas: „Katalikas" 3222 Auburn Av. Chicago, Ill.

Humoristika.

‡ Tulas maskoliszkas generolas laike didžiausių perkunijų važinėdavo gatvėmis, rodydamas mieszczionims savo drąsą. Kartą važiuodamas pasamdytoj karietoj pradėjo kalbą su žydu, vežėju.

— Klausyk, žyde! ar tu žinai kas ten virszuj griausti.

— Nežinu szviesausis generolas.

— Ne? Kaip tai? jug jusų talmude yra paraszyta....

— Gali but, bet asz nežinu.

— Na, tai asz tau pasakysiu. Griausti nuo to, kad mųs stacziatikiszkas dievas plaka per snukį jus žydiszką dievą....

Žydas szypsosi ir sako: „si git, si git...."

Nusistebėjęs generolas klausia, dėlko žydas juokiasi, bet tas nieko neatsako, tik vis kartoja: „si git."

— Ko neatsakai tu, kalės vaike!

Tada žydas szypsodamasis tarė:

— Nu, asz jokisi isz mųs devo, szviesus generolas, kad jam labai gerei darosi, ba an ko-jis susideda su maskolum?....

‡ — Motie, ar norėtum buti vaitu?

— Oi, oi! Kad tik manę aprinktų!

— O ar pataikytum vesti kancelariją?

— Tai didelo daigto! Menteliką ant kaklo, peczėti į saują, cigarą į dantis, ir atlikta!

‡ Susidaužius laivui keli jurininkai plaukte dasigavo ant nedidelės salos, kuri, mislijo, neapgyventa. Kada bevaikszciodami po ją pamatė pakartą žmogų, viens jurininkas linksmai suszuko:

— Na, acziu Dievui, esame civilizuotoj szalij

‡ Tulas angliszkas pirklys buvo ant pietų Hong Konge. Padavė gardų kepsnį. Bevalgydamas anglas atsiminė, kad chiniecziai valgo kates. Negalint jiems susikalbėt anglas, rodydamas pirsztu į kepsnį, tarė:

— Miau, miau?

— Au, au! — atsakė chinietis kratydamas galvą.

‡ Tulas bankieris Miller, pakriksztijus jo kudikį, turėjo pasiraszyt ant metrikų. Isz pripratinimo jis ir ant metrikų pasiraszė „J. H. Miller & Co.

‡ — Kodėl nesiklonioji Stanisloviui?

— Tai! Lyg nežinai, kad Dievas uždraudė klioniotis balvonams!

‡ Kuom yra užaugusi mergina be pasogos?

Yra tai skura, neverta iszdirbimo.

‡ — Ickau, pasakyk dėlko žydai nenori buti žemdarbiais?

— Nu.... kad žydai butų žemdarbiais, tai kas butų žydais?

„Kataliko" agentai,

kurie turi tiesą rinkti apgarsinimus, prenumeratą nuo skaitytojų, priimi nėti orderius ant visokių drukoriszkų darbų ir teip toliaus yra szie:

New Philadelphia, Pa. ir apielinkėj mųs agentas yra
p. M. Matuleviczius.
Jonas Klusas, 4617 Stiles st.
Frankford, Philadelphia, Pa.
Riventon, Ill. mųs agentu yra
p. Alex. Kroskinis.
Pittsburge mųs agentu yra
J. Grajauckas.
Chicago Hights, Ill. mus agentu yra
J. Kuszleikis.

ŽINGEIDU DEL SVIETO.

Tikrai pirmutinė vienatinė gydykla ant uželdinimo plaukų ant praplikusių galvų. Slinkimą plaukų į trumpa laika sudrutina, yra duota užtikrinimas [gvarancije]. Kožnas užsiganedina, kur jau tukstancziams ypatų suteikė puikius, szvelnius ir tankius plaukus, ką tai iszreiszkia szirdingos padėkavonės. Vieta ofisu yra: 256 Grand Str. ir 313 Bedford Av., Brooklyn. Norinti gauti visa rodą ir informacijes per gromatą duodasi dykai, adresuokit sziteip:

The Brundza & Co.
Box 2361, New York City.

Draugysczių reikalai.

Vytauto Gvardijos sąnariai, turinti juniformą tesusirenka subatoj 27 balandžio į bažnytinę szv. Jurgio parapijos salę dėl musztro ant 7:30 vakare, o nedėlioj 28 bal. teateis į tą pat salę ant 9:30 ryte dėl ėjimo in corpore į bažnyczią. J. Dychaviczia, Kapitonas.

Draugystė Szv. Kazimiero laikys pikniką Nedėlioj 2 June 1901 ant Schulth's Par'k. Dėlto užpraszo kitų draugysczių nekelti ant tos dienos jokių balių nė teatrų. Ten jau yra puiki restauracija. Jei kuris biznierius norėtų, galėtų parsamdyti tą restauraciją su ta iszlyga, kad nepardavinės gėrymų nė rukymo. Pardavinėt galės valgį ir fruktus.

Komitetas.

Lietuviszkas Teatras!

„Gera Burtininkė" — „Trys Dovanos." Bus losztas mokslainės vaikų ant naudos szv. Jurgio bažnyczios. Nedėlioj 5 d. Gegužio 1901 m. szv. Jurgio parapijinėj salej ant 33-ios ir Auburn Ave. Prasidės 7 val. vakare. Salė bus atidaryta 5 val. Po teatro bus balius.

Szirdingai užkviecziami yra visi lietuviai ir lietuvės, jaunikaicziai ir panelės atsilankyti ant to teatro.

Szesztas didelis teatras.

Perstatymas su giesmėmis 5-se perskyrimuose po vardu „Givenimas szv. Jurgio muczelninko". Surengtas storone Lietuviszkos Teatraliszkos Dr. szv. Martyno isz parapijos szv. Jurgio. Bus perstatytas Nedėlioj 28 d. Balandžio, 1901. Freheit Turner salėjo 3417 S. Halsted str. netoli 34 ulyczios. Salė bus atidaryta 5½, prasidės teatras 7tą val. vakare. Inženga labai pigi ba ant tokio puikaus perstatymo, tiktai 25c ir 35c ypatai. Po Teatrō bus puikus Balius.

Tai-gi mieli brolei ir sesers užpraszome vysų kuonuoskaitlingiause susirinkite ant to puikaus perstatymo kur pamatysit visas kanczias szv. Jurgio, kaip jį muszė budelei su geležinems lazdoms ir uždėjo sunku akmenį ant krutines, ir paskui suko ant rato, kur visą kuną iszdraske iki kaulų ir tt. Mieli brolei ir sesers, szitas perstatymas yra naudingas kiekvienam katalikui. Todėl praszom visų atsilankyt, nes turėsit didelę naudą isz to, roles yra rankose geriausių Amatorių Chicagoj, o rezisierystė yra pavesta M. Kadzievskiui. Su guodone

Liet. Teatr. Dr. szv. Martyno.

Grand Opening.

27 d. balandžio (April) bus atidarymas naujai uždėto saliuno West Pullmane, Paul Grove, 758—123rd str. ant kurio szirdingai užpraszau visus lietuvius atsilankyti.

Su guodone
Povylas Karetskis.

Grand Opening.

Paduodu dėl žinios visų lietuvių, kad subatoj ir nedėlioj (27 ir 28 balandžio) bus atidarymas mano saliuno ir ant to užpraszau brolius lietuvius kuoskaitlingiausiai susirinkt.

Su guodone.
Kazimieras Lukoszius
650 S Canal str. City.

Tėmykit lietuviai!

Paskolinimo ir budavojimo draugystė po vardu Keistuczio No. 1 nuo czetvergo (21 d. Vasario 1901) pradėjo pardavinėti akcijas 8 serijos. Norinti pristoti prie tos draugystės gali ateiti ant susirinkimo ir prisiraszyti. Norinti pasiskolinti pinigų tegul atsiszaukia po adresu, kur laikomi yra mitingai į augszczius minėtą draugystę; 3301 Auburn Ave. Chicago.

Sekreterius K. Pocius,
925, 33rd Str. City.

Temykit, Lietuviai!!!

Nuo szio laiko paleidžiam žodynelius kopigiausiai, idant kiekvienas Tautietis galetų nusipirkti, ir davęs apsidaryti kiszeniuje nesziodamas pasižiureti kada jam prireikia kokiožodžio, vigadą turėtų.

Lietuviszkai-Angliszkajį gaus už 70c.; Angliszkai-Lietuviszką už 30c.; abudu už dolerį. Kas norėtų pirkti nesusiutus abu gaus už 80 centų. Raszykit pas

Rev P. Saurusaitis,
34 John street. Waterbury, Conn.

Tėmykit Lietuviai!

Sziomis dienomis vaikszczios po Chicagą musų agentas ir kalektorius Stanislovas Nutauc, rinkdamas prenumeratą už „Kataliką". Garbingi mųs skaitytojai teiksis parupinti prenumeratą, kad nereiktų agentui vaikszczioti pas vieną po kelis kartus. Jam lietuviai be baimės gali užtikėti, atlikti su juom visus reikalus. Jis turi tiesą priiminėti prenumeratą, apgarsinimus ir visokius drukoriszkus darbus: tikietus, pliakatus, konstitucijas ir tt.

Iszleistuvė.

„Žvaigždė"

Didžiausias katalikiszkai-tautiszkas lietuviszkas laikrasztis. Iszeina kas szetvergas. Kasztuoja ant metų $2.oo į užmarę $2.50. Telpa „Žvaigždėj" puikios patrijotiszkos apysakos, užimanczios kiekvieną žmogų.

Raszant į „Žvaigždės" redakciją reikia padėti tokį adresą:

„ŽVAGŽDE"
Station W. P. O. Box 17
Brooklyn, N. Y.

NAUJAS LAIKRASZTIS.

Philadelphijoje, Pa. pradėjo iszeidinėti naujas laikrasztis po vardu

„LIETUVIS",

kuris kasztuoja ant metų tiktai $1.oo. Kiekvienam, kuris priduos savo adresą, siųsime 4 pirmus numerius ant pažiuros, kožnas todėl tegul atsiszaukia. Raszykite:

ANTANAS A. JOCIS,
764—766 So. Second Str.
Philadelphia, Pa.

Sandara L. K. Amerikoje.

Assekuravoja gyvastį ant 500 dol. už vieną dol. įstojimo ir 50 c. mėnesinės, arba ant 250 dol. už 50 centų įstojimo ir 25 centus mėnesinės mokesties. Apart asekuravojimo gyvasties Sandara L. K. A. duoda dar pagelbą ligose ir susižeidimuose (kolietsvose). Sandara L. K. A. asekuravoja gyvastį vaikų ant 50 dol. Norėdamas prisiraszyti, raszyk pas prezidentą arba sekretorių Sandaros L. K. A.

Adresai Sandaros vyriausybės:

Prezidentas, J. Montvila, 3222 Auburn ave., Chicago, Ill.
Sekretorius, J. Murauskas, 4 Pius st., S S Pittsburg, Pa.
Kasierius, J. Marozas, 2131 Tustin st., Pittsburg, Pa.
Dvasiszkas vadovas, kun. S. Czepananis, 431-4th ave., Homestead, Pa.

ADRESAI

Teatraliszkos szv. Martyno D-tes vyriausybes

Prezidentas M Kadziewski, 923 W. 18 place
Vice-Prezidentas M Adominas, 3222 Auburn Avenue
Prot. Sekretorius I Nausieda, 163 W. 23 Street
Finan. Sekretorius K Stulga, 3244 South Morgan St.
Kasierius J Nausieda, 3245 South Morgan St,

Saldž. Szirdies V. J. vyriausybės.

Prezidentas J. Smolenskas 3347 S Morgan street
Vice-prezidentas St Macziukas 5609 Schields Avenue
I Sekretorius K Vaiczialis 1012 21st Place
II Sekretorius A Ežerskis 3307 Auburn Avenue
Kasierius J Dychaviczius 4737 South Paulina street.

Gvardijos D. L. K. vyriausybės.

Prezidentas St Pocevyczia, 693 W 19th street
Vice-prezidentas J Klimaviczia, 4503 Page street
I sekretorius V Milaszeviczia, 562 W 13th street
II sekretorius J Dychaviczius, 4737 S Paulina street
Kasierius St Marcinkeviczius, 4514 S Paulina street.

Ant pardavymo.

Geroje dėl lietuvių vietoje yra ant pardavimo buczernė, kurią parduos labai pigiai. Lietuviai norinti apimti biznį turi dabar gerą progą. Atsiszaukit ant [16-19 Kampas Wentworth Av. ir 15 Str.

Ant pardavymo.

Namas isz 6 kambarių ant 32nd ir Illinois Court gatvių, netoli lietuviszkos bažnyczios labai gera vieta dėl lietuvių. Parsiduoda labai pigiai, nes locnininkas turi iszvažiuot isz Chicagos. Atsiszaukite ant adreso: 15—18

Mrs. B. M. Sweeney,
3200 Illinois Ave. Chicago, Ill.

Pigus pirkimas Farmų Wisconsine.

Jeigu kuris isz lietuvių norėtų pirkti sau Farmą, tegul atsiszaukia pas savo tautietį Juoza Urba, nes jis yra Farmų agentas.

JUOZAS URBAS,
3316 Auburn Av. Chicago, Ill.

M. Botkowsky.

Parduoda visokius dziegorius ir kitus tuksinius ir sidabrinius daigtus. Teipgi laiso visokius daigtus gvarantuodamas pataisymą ant metų. Sidabrinius ir paauksuotus laikrodžius labai pigiai perauksuoja. Plaukų lenciugelius dirba ant orderio. 16-19

4718 Ashland Ave. CHICAGO.

Union Clothing Mfg. Co.

PUIKUS RUBSIUVIAI.

Kelnias siuva ant orderio nuo $4 ir daugiaus. Siutus nuo $12.00 ir daugiaus. Laiko drapanas, skrybėles, kepures, czeverykus, czebatus ir teip toliau.

Kaufman Bros. Locnininkai
3621—3623 S. Halsted Str.
Chicago, Illinois.

URA! VISI PAS

Juozap. Ridikevyczių.

Užlaiko geriausius cigarus ant viso Brigdeporto. Teipgi geras alus, gardus uzkandžei, nepamirszkėt savojo. Gyvena ne toli nuo lietuviszkos bažnyczios ant pusiaukelės nuo Halsted ulyczios.

Po No. 3253 Ill. Cort ir kampo 33 ulyczios.

J. J. Hille,

PHOTOGRAPHER.

3452 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.

Kabinėto Photographijos po **$2.50, 3.50, 4.50** už tuziną, įpatingos sąlygos už **svodbines** ir famlijos grupas.

KAZ. POCIUS.

Užlaikau visokias brostvas, reikalingas Rymo-katalikui; kaip tai:

rožanczius, skaplierius, kryželius, abrozdus, kryžius, knygas.

Parduodu viską kuopigiausiai, ir siunczių į kitus miestus ant pareikalavimo pacztu ar ekspresu.

925 33rd st. Chicago, Ill.

A. Piekalkiewicz,

KARPENTERIS, KONTRAKTORIS IR BUDAVOTOJAS.

3328 Auburn ave.
Chicago, Il.

Pigei ir gerai budavoja namus, įrengia juos ir sutaiso. Lietuviai, reikale kreipkitės prie jo.

ROMAN STOBECKI,

užlaiko

Visokius forniczius, geležinius iszdarbius ir peczius.

489 Milwaukee ave. tarp
Elston ir Chicago ave. CHICAGO, ILL.

Naujas Fabrikas!

Lietuviai žiurėkit ir naudokitės! Užsidėjo iszdarbystę ant savo locnų properczių Ant. Sukurskis cigarų ir cigaretų isz Kaukazko tabako. Teipgi pristato į namus kur tik kas pareikalauja ir iszpildo orderius kuogeriausiai. Norinti gauti geriausių cigarų ir cigaretų arba visokio gatunko cigarus, kreipkitės prie:

ANT. SUKURSKI,
Wentworth ave. & 14 st.
CHICAGO HEIGHTS, ILL.

Lietuviszka Aptieka

J. LESZCZYNSKIO,

3315 S. Morgan St., CHICAGO.

Paduodu dėl žinios visiems Lietuviams, jog užlaikau agenturą szifkorczių nuo geriausių kompanijų, teip-gi siunczių pinigus į visas dalis svieto.

Mano Aptiekoje randasi visi gydyklai (liekarstos) amerikoniszki ir Europeiszki, tikros patentavos medicinos, visoki guminei aparatai ir tt. Visokios ligos yra pasekmingai iszgydomos. Par telefoną gali kiekviename laike pareikalauti daktarą kokį tikt norit į namus ligonio. Dr. S. Drozdowicz, Dr. Sweeney.

Dr. M. Kassakovski, 3315 S. Morgan st.
Telephone yards: 709.

Atsiszaukusiems per laiszkus ir apraszantiems savo ligas, duodu rodas ir prisiunczių gydyklas. Raszant ir norint gauti atsakymo reikia įdėti markę už du centu, kitaip negaus atsakymo.

TELEFONA YARDS 709.

SAM. STEINGARD,

807 Milwaukee av. Chicago.

Iszdirbu ir partraukiu Ruską ir Turkiszką tabaką isz seno krajaus ir dėl uostimo. Prekes Rusko tabako 56, 66, 75, $1.00. Turkiszkas: 2.00, $3.00, $4.00, už svarą. Popierosų: 40, 55, 75 ir 1.00. Maszinkos dėl popierosu 10c. Gilžes 8, 10, 15c. už szimtą; cigaretų knygutes: 24, 30, 40 ir 50c. už tuziną. Cigar Clipping tabakas 30 ir 35c. už svarą. Cigarniczios po 3, 5 ir 10c. Tabakas uostomas 30, 40 ir 50c. už svarą. Ruska arbata po 80c. 104, $1.20 ir $1.50 už svarą.

Orderius iszpildau po visą Ameriką greitai ir gerai.

AR TU KURCZIAS??

Visi budai kurtumo ar sunkaus girdėjimo yra iszgydomi mus nauju budu, tik gimę kurcziais neiszgydomi. GALVOS UŽIMA ISZGYDO TUOJ. Apraszyk savo ligą. Roda ir apžiurėjimas dykai. Gali iszsigydyti pats namie labai pigei.

Dr. DALTON'S AURAL INSTITUTE,
596 La Salle Av., Chicago, Ill.

J. SILVERSTEIN

Iszdirbu ir parduodu Ruską tabaką po 50c., 60, 70 ir 80c., o Turkiszką $1.60, $2.40, $3.oo, ir $3.50. Cigaretų 100 35c., 45, 75 ir $1.oo. Masziniukes po 8c., gilzai 6c. 7, 8, 100. Cigaretų knygutes po 20c., 25, 35. tuzinas Cigar Cliping ir tabako 25c., 30c. už svarą. Uuostyt 25c., 35c. svaras, cigarnyczios 2c., ir 3c.

Orderius iszpildome į visas dalis Amerikos greitai ir pigei.

490 S. Halsted & Cor. O'Brien st.
CHICAGO, ILLINOIS.

Geo. M. Glaser, M. D.

Medicinos Daktaras.

Gydo visokes ligas, turi geriausę praktiką ligose moterų, vaikų ir chroniszkose ligose.

867 32nd Street. Chicago

OFISO VALANDOS:
Iki 9 ryto, nuo 12—2 po pietu ir po 6 vak.
TELEFONAS YARDS 885.

Teipogi daro operacijas ir turi geriause pasekme.

Stanislovas Marcinkeviczius.

Parduoda Szipkortes ant visų kelių mariomis.

Siunczia pinigus į visas dalis svieto greitai, saugiai ir pigiai.

Apsaugoja namus ir forniczius nuo ugnies.

Lietuviai kreipkitės pas savo vientautį. Nepamirszk adreso:
4514 S. Paulina st. Chicago, Ill.

LIETUVISZKAS IR LENKISZKAS KANTORAS.

Jau 22 metai kaip Kantora laikau Chicagoje dėl pardavimo **Szipkorczių** į Kraju ir isz Krajaus ant geriausių szipų. Prekės pigiausios; ant Vokiszkos ir Angelskos linijos.

Rublius ir visokius pinigus siunczių į visas dalis Svieto, už pigiausę prekę ir suvaikszczioja greicziau kaip isz kitur. Baxa dėl pinigų pakavojimo parandavoju už 3 dolerius ant metų. **Kas nori handlevot su spravedlivu Kantoru,** tai praszau ateit arba raszit pas jus pažistama agenta.

H. Krulewich,

571 South Canal street. Chicago.

HENRY HEINE,

— APTIEKORIUS. —

Kampas 31 ulyczios ir S. Halsted street.

Iszpildo visokius receptus. Pas jį tiktai galima gauti t. v. Hospital kosulio siropą, visų pripažintas už geriausį gydiklą dėl kosulio, suszalimo, užkimimo gerklės, sausdusulio, skausmo krutinės ir visokių uždegimų gerklės ir plauczių.

Dr. M. P. Kossakauskis

1806, 47 ulyczios

Aptiekoj J. Leszczynskio, kožną dieną nuo 10tos iki 12tai valandai priesz pietus.

CHICAGO, ILL.

F. J. Mikolaszek,

Ant kampo 47 ul. ir South Wood street.

APTIEKORIUS.

Iszpildo visokius receptus kuogeriausei. Reikalaujant kokio nors daktaro gali paszaukti isz mano aptiekos per telepona už dyką.

Telefonas Yards 820.

CHARLES ARENS.

APTIEKORIUS.

3400 S. Halsted st. ir cor. 34 ulyczios.

Receptus iszpildo kuogeriausei ar dienos laike ar naktį. Nuo kusiulio ir susiszaldimo vartok MANO PATIES White Pine Cough Cure prekė 25 c. Norint daktarą paszaukti per teleponą niekas tau nekasztuoja. Telef. Yards 655.

Didžiausias saliunas ant BRIDGEPORTO.

Užlaikau szalta alu kaip liada, visokius trunkus, likierius, tikrus Havanos cigarus ir turiu puikę Halę dėl zabovu, mitingų ir veselių. Praszau atilankyt pas manę,

Leona Czesławska

3217 S. Morgan st. Chicago, ILL

Didžiause HALE ant Brigdeporto

ALBERT ROSE,

dėl zabovų, mitingų už pigę prekę galima parandavoti, už 5 centus galima atvažiuoti isz visų dalių miesto. Trunkus teipgi galima gauti už ta paczią prekę, kaip ir pas wholesale.

3417-3421 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.

Tikrai Lietuviszkas Saliunas

ant Town of Lake. Geras szaltas alus seniausios arielkos kvepianti cigarai ir czysta vieta dėl užeivių. Apart to didele sale ant Mitingų, Balių veselių ir kitokių zobovų. Teipgi turime puikia Ruską pirtį ir geriauses maudykles dėl iszsimaudymo, nes tai geriausia maudine negu Chicagos visam mieste, kurią gali rasti pas mus ant Town of Loke

V. Pikelis ir J. Novickis
4458 S. Wood Cor. 45-th Sts.
CHICAGO, ILLINOIS.

Albertas Wachowskis

1509 W. 22-nd st.
CHICAGO, ILL.

Yra tai vienatinis Chicagoj lietuviszkas Notary Public, rejentas, dėlto reikale lietuviai privalo kreiptis prie jo, o visame kame gausite rodą ir patarnavimą.

H. B. STERN.

3431—3433 S. Halsted str. Chicago, Ill.

Parduoda Drabužius, Czeverykus, Skrybelės, Kepures, Naktaizas ir Kalnierius.

Apatinius marszskinius, kortinas ant langų. Pirkti pas mus czeverykai gvarantuoti, kad patiks, kitaip pinigai bus sugrąžinti.

Dr. O. C. HEINE,

Dentistas.

Ofisas ant kampo 31 ulyczios ir South Halsted Street.

GYVENA ANT VIRSZAUS APTIEKOS.

CHICAGO, ILLINOIS.

Antanas Tamborski,

Kuogeriausias Lietuviszkas kriauczius ant Town of Lake. Siuva ir iszdirba gražiai viriszkus ir moteriszkus drabužius. Atnaujina ir nudaro visokias drapanas. Darbas artistiszkas ir gvarantavotas.

4416 S. Wood st. Chicago, Ill.

PIRMAS LIETUVISZKAS.

GRABORIUS.

POVILAS MAŽEIKA

3305 Auburn Ave.

Užlaikau arklius, vežimus. calunus, pirsztines, baksus ir tt. Gyvena po sziuo Nr. 3305 Auburn ave. Tel. Yards 885

CHICAGO, ILLINOIS.

Townleiko lietuviai gali kreiptis prie St. Marcinkeviczius 4514 S. Paulina str.

Frank Kallwach.

APTIEKORIUS.

3121 S. Morgan st. Chicago.

Iszpildo visokius receptus kogeriausei. Reikalaujant kokio nors daktaro gali paszaukti isz mano aptiekos per teleponą už dyką.

Lietuviszkas Daktaras **M. J. Stupnickas** visados randasi aptiekoje.

J. Shmulewitz & Son

3316 S. Morgan st. CHICAGO.

Iszdirba ir importavoja Maskoliszką ir Turkiszką tabaką parduoda cigarus, cigaretus ir uotuomajį tabaką.

Mieste ir už miesto iszpildome kuoveikiausei orderius, ko reikalaujant paraszyk poskartę, o musų vežimas tuojaus pribus.

W. L. KLEWER,

architektas

Stato mazus ir didelius namus.

1506 Schiller Bldg. CHICAGO, ILL.

W. Talarczyk,

DIPLIOMATISZKA AKUSZERKA.

Gydo visokias ligas prigulinczias prie akuszerijos.

4523 S. Wood st. Chicago, Ill.

Kataliko Spaustuve.

KATALIKO SPAUSTUVE SPAUDINA VISOKIAS KNYGAS, KONSTITUCIJAS, PLIAKATUS, VIZITKORTES IR ATLIEKA VISOKIUS KITUS DRUKORISZKUS DARBUS LIETUVISZKOJE, LENKISZKOJE IR ANGLISZKOJE KALBOSE IR TT.

Spaustuvė yra įtaisyta su naujausiais įrėdymais.

Darba atliekame pigiai, greitai ir gražiai.

SIUNCZIAME TEIPGI PĪNIGUS IN VISAS DALIS PASAULES, YPATINGAI RUBLIUS IN MASKOLIJĄ. VISKĄ ATLIEKAME TEISINGIAUSIAI IR PIGIAUSIAI.

KATALIKO Spaustuvės adresas szitoks:

3222 Auburn Ave. Chicago, Ill.

Temikit!

Per 15 m. užlaikau agenturą ant BRIDGEPORTO ir stengėsiu kiekvieną užganėdinti kuogeriausei ir sanžiniszkai, bet žinote priežodį: **dar tas neužgimė, kurs visiems įtiktu!** Teip-pat ir su manimi yra; nekurie nėra užganėdinti isz manęs, bet yra tai žmonės, kurie nesupranta savo gero, bėga pas **Mauszkius** ir **Abromus,** kurie szvelneis žodžeis moka primasinti ir apgauti.

ŽINOKITE GERAI, JOG PAS MANE GALITE GAUTI

SZIPKORTES isz **krajaus** ir **į krajų** kuopigiausei. New Yorke nereikalaujate eiti į hotelį ir mokėti už nakvinę po $1.50 nuo asabos, bet staczei galite eiti ant laivo.

Apsaugoju nuo ugnies, namus, mebelius

ir kitus daiktus geriausiose kompanijose. Siunczių pinigus į visas dalis svieto. Teip-gi duodu žinoti, jog priimu pinigus ant gero procento, todėl kas turi pinigų tenelaiko namuose dėl vagies, bet ateina su jais pas manę, o asz jam padėsiu geroje vietoje ant gero procento. SU GUODONE

JULIJONAS PIOTROWSKI,
3121 South Morgan St. ir 31 Place, — Chicago, Ill.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama įszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL

FORNICZEI

KARPETOS, ABROZAI, PECZEI, VAIKŲ, VEŽIMELEI, GRAŽIAUSIOS ANT LANGŲ ZOSLANKOS IR GELEŽINES LOVOS. PIGIAUSE VIETA MIESTE.

Henry Stuckart,

2517—2519 ARCHER AVE. netoli
HALSTED ST. **CHICAGO, ILLINOIS**

Ignatz Beck.

Valdytojas Chicago Wine & Liquor Co. wholesal pardavinėja Vynus ir Likierius

289 Blue Island Avenue. Chicago, Illinois.

Specijaliszkume: Hand Made Sour Mash ir Fire Copper Sznapsai. Tel. Canal 300

Užlaikau lietuviszką agenta ir kolektorių p. V. Vitkauskį.

Lietuviszkas Dr. K. A. BUTKEVICZIA,

Ofiso adynos: nuo 9 iki 10 isz ryto; „ 1 „ 3 po pietų; „ 7 „ 10 vakare.

TELEFON MONROE 981

581 Milwaukee Avenue.
Gyvenimas, 251 Wabansia Ave.
TELEFON WEST 1344. CHICAGO

Sanvaitinis

No 18

Sanvaitinis kalendorius.

GEGUŽIS (MAY) 1901 m.

2 K. Anastazo, Zygmonto.
3 P. Atradimas szv. Kryžiaus.
4 S. Flioijono, Monikos.
5 N. Pijaus V, popiežiaus.
6 P. Jono Lateransko.
7 U. Domicelės panos.
8 S. Stanislovo vysk. ir kank.

Žinios isz pasaulės:

Philipinai.

Karė su philipinieczia nors jau ne teip smarkiai ein kaip kad ėjo, bet dar vi szen tai ten pasitaiko susirėmi mai. Kapitonas McRae pro vincijoj Bulacan susirėmė s maisztininkais, kuriuos iszsk laidė paimdamas 5 į nelaisvę atimdamas 25 szaudykles. Pro vincijoj Albay philipinieczi generolas Belarmanro dar v kovoja su 200 kareivių. Mais tininkų generolas Cailles lie suszaudyt 8 paimtus į nelais amerikiszkus kareivius 21 balandžio, t. y. tą dieną, ka amerikiecziai apsudiję nužu pulkauninką Sancio, jo szv ir senorą de la Sosą už daly mą maiszte. Generolas Cail dabar randasi kalnuose Ta bas ant salos Luzon. Ap szaukė jisai diktatorium Aguinaldo įpėdiniu. Kari siąs lyg paskutinos. Serž tas Amerikiszkos kariume J. Aeston liko apsudytas dviejų metų kalėjimą už gystę provijantų departme Kareiviszkas sudas sudys te gi artilerijos poruczninką Patterson už vagystę. Ma czia kas gali, skriaudžia pra kareivį kaip ir kitose viesz tystėse.

Chinai.

Paskutiniam laike Chin se vėla didesnis triukszm nors nieko labai didelio ne sitiko. Ant užpraszymo ponijos, kad ciecorius Kva Su grįžtų į Pekiną su visa vo kariumene, ciecorius ma dagiai atsakė, kad norėtų gr ti, bet negalįs to padaryti l svetimos kariumenės užėmę sostapilę. Pakol Japonija i mislijo naują propoziciją I kine kilo ugnis, kuri visisz sunaikino palocius karalie naszlės. Gyveno tame pa ciuj vadas suvienytų kariun nių Waldersee. Ugnis ki teip staiga, kad szefas vokis ko sztabo drauge su savo sz nim rado grabą liepsnose. P gal Chinų įprotį ciecorius jokiu budu negal grįžt į sa sostapilę, nes neturėtų kur g venti. Tuojaus po to vokis kai-prancuziszka kariume nusidavė į žiemius, kur stov jo gana skaitlingas Chinų ga nizonas. Iki susirėmimo n dajėjo, nes Chinų generola ant paliepimo savo valdžio prasitraukė. Maskolija tuor tarpu pagarsino svietui, ka chiniszki maisztininkai suga dino jiems 150 verstų geležin kelio Mandžurijoj ir nužud geležinkelio sargus. Pasku Maskolija paskolino 400000 taelų vietiniam totoriszkan generolui dėl surengimo ka riumenės apmalszinti anuos maisztininkus. Japonija gi nusprendė, kad pakol Chinuos vieszpataus szi dinastija, jo kios rodos su jais nebus, nes jie aklai atsidavę Maskolijai. Reikia Chinų valdžią pavesti kitai dinastijai. Isz visko ma-